

Załącznik 1 – Plan działań łagodzących

W niniejszym załączniku do Planu Zarządzania Środowiskiem (PZŚ) dla Zadania **1B.6/2 Wężyska – Chlebowo** opisano warunki realizacji Zadania dotyczące działań łagodzących negatywne oddziaływanie na środowisko. Koszty oraz harmonogram realizacji tych działań powinny zostać uwzględnione w Ofercie.

Warunki opisane w załączniku 1 PZŚ pogrupowane są w następujące kategorie tematyczne:

Kat.	Nazwa kategorii	Pozycja w tabeli
A.	Wymagania dotyczące harmonogramu realizacji robót	1-2
B.	Wymagania dotyczące obsługi komunikacyjnej <i>obszaru realizacji Zadania</i>	3-4
C.	Wymagania dotyczące lokalizacji zapleczy budowy oraz dróg i placów technologicznych	5-8
D.	Wymagania dotyczące jakości i zagospodarowania gruntów	9-11
E.	Wymagania dotyczące postępowania z warstwą humusu	12
F.	Wymagania dotyczące wycinki drzew i krzewów	13-17
G.	Wymagania dotyczące zabezpieczenia drzew i krzewów nieprzeznaczonych do wycinki	18-23
H.	Wymagania dotyczące zabezpieczenia chronionych zasobów przyrodniczych	24-37
I.	Szczegółowe wymagania dotyczące robót związanych z rozbiórką istniejącego wału przeciwpowodziowego	38-44
J.	Szczegółowe wymagania dotyczące likwidacji istniejących zbiorników wodnych	45
K.	Szczegółowe wymagania dotyczące robót przy przekładaniu linii energetycznej	46
L.	Wymagania dotyczące rekultywacji terenu po zakończeniu budowy	47
M.	Wymagania dotyczące odtwarzania zasobów środowiska przyrodniczego	48-52
N.	Wymagania dotyczące zapobiegania zanieczyszczeniom środowiska	53-77
O.	Wymagania dotyczące postępowania z odpadami	78-82
P.	Wymagania dotyczące ochrony zdrowia i bezpieczeństwa ludzi	83-88
R.	Wymagania dotyczące nadzwyczajnych zagrożeń dla środowiska	89-91
S.	Wymagania dotyczące ochrony zabytków kultury	92-94
T.	Wymagania dotyczące weryfikacji podziału geodezyjnego stosowanego w PZŚ	95
U.	Wymagania dotyczące personelu Wykonawcy zaangażowanego w realizację PZŚ	96-101
V.	Wymagania dotyczące raportowania realizacji PZŚ	102

Objaśnienia dotyczące tabeli w załączniku 1 PZŚ:

- 1) o ile w danym przypadku nie podano inaczej, określenie **Obszar realizacji Zadania** oznacza obszar wykonywania jakichkolwiek prac przygotowawczych, robót zasadniczych (w tym Robót Stałych i Robót Tymczasowych) oraz jakichkolwiek prac związanych z usuwaniem wad i usterek lub realizacją prac niedokończonych wymienionych w Świadectwie Przejęcia lub ujawnionych w Okresie Zgłaszania Wad, wraz z terenami niezbędnych zajęć czasowych.
- 2) o ile w danym przypadku nie podano inaczej, określenie **Okres realizacji Zadania** oznacza okres wykonywania jakichkolwiek prac przygotowawczych, robót zasadniczych (w tym Robót Stałych i Robót Tymczasowych) oraz jakichkolwiek prac związanych z usuwaniem wad i usterek lub realizacją prac niedokończonych wymienionych w Świadectwie Przejęcia lub ujawnionych w Okresie Zgłaszania Wad.

Poz.	Zagadnienie	Miejsce	Działanie łagodzące	Podmiot
A. WYMAGANIA DOTYCZĄCE HARMONOGRAMU REALIZACJI ROBÓT				
1.	Harmonogram robót	Obszar realizacji Zadania	<p>Warunki PZŚ dotyczące terminów prowadzenia robót</p> <p>Przy ustalaniu harmonogramów robót oraz na etapie ich realizacji należy uwzględnić warunki PZŚ dotyczące terminów i czasu prowadzenia różnego typu prac, w tym m.in.:</p> <ul style="list-style-type: none"> a) dopuszczalne godziny prowadzenia robót (patrz poz. 69); b) dopuszczalne terminy rozbiórki istniejącego wału przeciwpowodziowego (patrz poz. 39 i 41); c) terminy koszenia przed rozbiórką odcinka istniejącego wału przeciwpowodziowego (patrz poz. 42); d) dopuszczalne terminy zasypywania wyznaczonych terenów (patrz poz. 40); e) dopuszczalne terminy zasypywania zbiorników wodnych (patrz poz. 45); f) dopuszczalne terminy wycinki drzew i krzewów (patrz poz. 13, 14 i 16); g) termin zakończenia wycinki drzew i krzewów (patrz poz. 17); h) terminy kontroli nadzoru środowiskowego przed wycinką drzew (patrz poz. 16); i) optymalny termin prowadzenia prac w obrębie brył korzeniowych drzew i krzewów (patrz poz. 21); j) terminy kontroli związanych z zapewnieniem bezpieczeństwa drobnych zwierząt na terenie robót (patrz poz. 28 i 29); k) uzgadnianie terminów prowadzenia prac rekultywacyjnych (patrz poz. 47); l) uzgadnianie terminów nasadzeń dębów szypułkowych (patrz poz. 48); m) terminy wywieszania skrzynek dla nietoperzy (patrz poz. 49); n) terminy raportowania realizacji PZŚ (patrz poz. 102). 	Wykonawca

Poz.	Zagadnienie	Miejsce	Działanie łagodzące	Podmiot
2.	Harmonogram robót	Obszar realizacji Zadania wraz z drogami dojazdowymi i ich otoczeniem	<p>Warunki PZŚ dotyczące działań do wykonania przed rozpoczęciem lub na wstępnym etapie robót</p> <p>Przy ustalaniu harmonogramów robót oraz na etapie ich realizacji należy uwzględnić warunki PZŚ dotyczące działań do wykonania przed rozpoczęciem lub na wstępnym etapie robót, w tym m.in.:</p> <ul style="list-style-type: none"> a) warunki dotyczące wykonania i wyposażenia zapleczy budowy oraz dróg i placów technologicznych (patrz poz. 5, 6, 7, 28, 34, 55, 58, 59, 60, 61, 62, 63, 64, 65, 66, 75, 76, 79, 80, 81, 86, 87); b) warunki dotyczące obsługi komunikacyjnej terenu budowy (patrz poz. 3, 4); c) warunki dotyczące badań jakości (zanieczyszczenia) gruntów i osadów rzecznych (patrz poz. 9); d) warunki dotyczące uzyskania opinii dla planowanych miejsc pozyskiwania gruntów i kruszyw (patrz poz. 11); e) warunek dotyczący zdjęcia i zabezpieczenia warstwy humusu (patrz poz. 12); f) warunek zabezpieczenia drzew i krzewów nieplanowanych do wycinki (patrz poz. 18); g) warunki dotyczące wykonania inwentaryzacji przyrodniczych (patrz poz. 24); h) warunek dotyczący zabezpieczenia granic siedlisk przyrodniczych (patrz poz. 25); i) warunek zabezpieczenia terenu budowy przed wkraczaniem drobnych zwierząt (patrz poz. 28); j) warunek uzyskania decyzji zezwalających na odstępstwa od zasad ochrony gatunkowej roślin, grzybów i zwierząt (patrz poz. 36, 37); k) warunki dotyczące opracowania wybranych dokumentów (patrz poz. 10, 47, 48, 49, 50, 52, 78, 83, 89, 93, 98, 99, 100, 102); l) warunki dotyczące dokumentacji stanu technicznego budynków i obiektów infrastruktury (patrz poz. 3, 85); m) warunek dotyczący rozpoznania saperskiego terenu budowy (patrz poz. 84); n) warunek inwentaryzacji nielegalnych wysypisk śmieci i odpadów (patrz poz. 82); o) warunek dotyczący uzyskania opinii konserwatora zabytków (patrz poz. 92); p) warunek dotyczący weryfikacji podziału geodezyjnego stosowanego w PZŚ (patrz poz. 95); r) warunek dotyczący uzyskania akceptacji Inżyniera dla osoby koordynatora ds. realizacji PZŚ oraz składu zespołu ekspertów środowiskowych, zespołu ekspertów archeologów i zespołu nadzoru saperskiego (patrz poz. 97, 98, 99, 100). s) warunek dotyczący szkoleń z zasad realizacji PZŚ (patrz poz. 96). 	Wykonawca

Poz.	Zagadnienie	Miejsce	Działanie łagodzące	Podmiot
B. WYMAGANIA DOTYCZĄCE OBSŁUGI KOMUNIKACYJNEJ OBSZARU REALIZACJI ZADANIA				
3.	Ochrona zdrowia i bezpiecz. ludzi, ochrona dóbr materialnych, ochrona powierzchni ziemi	Drogi dojazdowe do obszaru realizacji Zadania wraz z ich otoczeniem	<p>Warunki wykorzystywania dróg dojazdowych do obszaru realizacji Zadania</p> <p>W zakresie wykorzystywania dróg dojazdowych do <i>obszaru realizacji Zadania</i> obowiązują następujące warunki:</p> <ul style="list-style-type: none"> a) Dojazd do <i>obszaru realizacji Zadania</i> należy wyznaczyć w oparciu o istniejące drogi; b) Wykonawca zapewni właściwe oznaczenie wszystkich dróg dojazdu do <i>obszaru realizacji Zadania</i>, zgodnie z obowiązującym prawem oraz uzgodnieniami z odpowiednimi Zarządcami dróg. Oznaczenia te będą regularnie kontrolowane, a w przypadku ich zniszczenia lub kradzieży Wykonawca niezwłocznie odtworzy lub uzupełni te oznaczenia; c) Wykonawca zapewni ochronę ludzi przed wzmożonym ruchem pojazdów na drogach wykorzystywanych podczas prac budowlanych. W <i>okresie realizacji Zadania</i> Wykonawca dostarczy, zainstaluje i będzie obsługiwał wszystkie tymczasowe urządzenia zabezpieczające, zapewniając w ten sposób bezpieczeństwo pojazdów i pieszych; d) Należy utrzymywać w należyłym stanie technicznym powierzchnie utwardzone (m.in. drogi dojazdowe), w obrębie których odbywał się będzie ruch samochodowy transportujący materiały budowlane i kruszywo; e) Wykonawca stosować się będzie do ustawowych ograniczeń obciążenia na oś przy transporcie materiałów i sprzętu na i z <i>obszaru realizacji Zadania</i>. Wykonawca uzyska wszelkie niezbędne zezwolenia dla przewozu nietypowych ładunków i w sposób ciągły będzie o każdym takim przewozie powiadamiał Inżyniera; f) Wykonawca będzie odpowiedzialny za wszelkie uszkodzenia budowli i budynków, dróg, rowów odwadniających, przepustów, wodociągów i gazociągów, słupów i linii energetycznych, kabli, punktów osnowy geodezyjnej i instalacji jakiegokolwiek rodzaju, oraz obiektów innego rodzaju jak oznakowania pionowe i poziome, oznakowania nawigacyjne, tablice informacyjne, obiekty dóbr kultury itp., spowodowane przez niego lub jego Podwykonawców w <i>okresie realizacji Zadania</i>. Wykonawca jest także odpowiedzialny za przywrócenie drożności rowów i instalacji odwadniających w rejonie prowadzonych robót i użytkowanych dróg transportowych, w przypadku wystąpienia uszkodzeń spowodowanych realizacją robót i transportem związanym z obsługą robót. Wykonawca niezwłocznie naprawi wszelkie powstałe uszkodzenia na własny koszt, a także, jeśli to konieczne, przeprowadzi inne prace nakazane przez Inżyniera; g) Wykonawca jest zobowiązany do wykonania dokumentacji fotograficznej całego <i>obszaru realizacji Zadania</i> i dróg dojazdowych, ze szczególnym uwzględnieniem stanu technicznego dróg oraz budynków zlokalizowanych w pobliżu dróg transportu materiałów budowlanych; h) Przed przystąpieniem do robót Wykonawca przeprowadzi w obecności Zarządców dróg wizje lokalne, w wyniku których sporządzone zostaną protokoły stanu dróg dojazdowych do <i>obszaru realizacji Zadania</i>. Na tej podstawie Wykonawca będzie zobowiązany do odtworzenia stanu technicznego dróg sprzed <i>okresu rea-</i> 	Wykonawca

Poz.	Zagadnienie	Miejsce	Działanie łagodzące	Podmiot
			<p><i>lizacji Zadania;</i></p> <p>i) Wykonawca zobowiązany jest do uzgodnienia z Zarządcami dróg projektów organizacji ruchu i zabezpieczenia robót. Wykonawca zobowiązany jest do wykonania organizacji ruchu według uzgodnionych projektów (oznakowania i zabezpieczenia <i>obszaru realizacji Zadania</i> oraz oznakowania objazdów i zaleconego, związanego ze zmianą organizacji ruchu oznakowania dróg, itp.);</p> <p>j) Przed przystąpieniem do robót Wykonawca przedstawi Inżynierowi do zaakceptowania uzgodnione z Zarządcami drogi i organem zarządzającym ruchem projekty organizacji ruchu i zabezpieczenia robót oraz harmonogram organizacji ruchu. W zależności od potrzeb i postępu robót projekty organizacji ruchu powinny być aktualizowane przez Wykonawcę na bieżąco.</p>	
4.	Ochrona dóbr materialnych, ochrona powierzchni ziemi, ochrona wód, ochrona przyrody ożywionej	Drogi dojazdowe do <i>obszaru realizacji Zadania</i> wraz z ich otoczeniem	<p><i>Dodatkowe warunki dotyczące dróg dojazdowych do obszaru realizacji Zadania</i></p> <p>Dowóz materiałów i ruch pojazdów, maszyn i urządzeń obsługujących budowę należy prowadzić w pierwszej kolejności po istniejących drogach publicznych, leśnych lub gruntowych.</p> <p>W razie konieczności wykonania dodatkowej drogi dojazdowej do <i>obszaru realizacji Zadania</i> należy wyznaczyć ją w postaci możliwie najkrótszego odcinka, poza terenami o wysokich walorach przyrodniczych.</p> <p>Planowane lokalizacje dróg dojazdowych należy uzgodnić z zespołem ekspertów środowiskowych, o którym mowa w poz. 98 (w tym m.in. z ekspertem fitosocjologiem) oraz przedstawić, wraz z ww. uzgodnieniami, do akceptacji Inżyniera.</p>	Wykonawca

Poz.	Zagadnienie	Miejsce	Działanie łagodzące	Podmiot
C. WYMAGANIA DOTYCZĄCE LOKALIZACJI ZAPLECZY BUDOWY ORAZ DRÓG I PLACÓW TECHNOLOGICZNYCH				
5.	Ochrona wód i gleby, ochrona przyrody ożywionej	Obszar realizacji Zadania	<p>Obowiązek wykonania zapleczy budowy oraz dróg i placów technologicznych</p> <p>Przed rozpoczęciem robót budowlanych należy wykonać zaplecza budowy oraz drogi i place technologiczne.</p> <p>Zaplecza budowy służyć mają do magazynowania materiałów budowlanych, garażowania, tankowania i bieżących napraw pojazdów, maszyn i urządzeń, lokalizacji obiektów socjalnych (szatnie, biuro, warsztaty, przenośne kabiny sanitarne) oraz pojemników na odpady.</p> <p>Wyposażenie zapleczy budowy powinno spełniać m.in. warunki podane w poz. 28, 34, 55, 58, 59, 60, 61, 62, 63, 64, 65, 66, 75, 76, 79, 80, 81, 86, 87.</p> <p>Przy planowaniu ww. elementów terenu budowy należy zapewnić ograniczenie ich powierzchni do niezbędnego minimum.</p>	Wykonawca
6.	Ochrona przyrody ożywionej, ochrona wód	Obszar realizacji Zadania	<p>Warunki dla lokalizacji zapleczy budowy, placów, składowisk itp.</p> <p>Zaplecza budowy, bazy jednostek sprzętowych, place manewrowe i technologiczne, miejsca składowania gruntu i materiałów budowlanych, itp. należy zlokalizować:</p> <ol style="list-style-type: none"> poza terenami pokrytymi zielenią wysoką (drzewa, krzewy) przeznaczoną do pozostawienia w projekcie budowlanym oraz z uwzględnieniem warunków podanych w poz. 19; poza obrębem siedlisk przyrodniczych (patrz też poz. 25), w szczególności lasów łęgowych, oraz poza obrębem siedlisk i miejsc występowania gatunków chronionych; poza terenami międzywali; w odległości nie mniejszej niż 100 m od istniejących cieków, zbiorników wodnych i miejsc podmokłych; w miejscach zapewniających brak oddziaływania hałasu na tereny chronione akustycznie. <p>Planowane lokalizacje zapleczy budowy oraz pozostałych ww. elementów terenu budowy należy uzgodnić z zespołem ekspertów środowiskowych, o którym mowa w poz. 98 (w tym m.in. z ekspertem fitosocjologiem) oraz przedstawić, wraz z ww. uzgodnieniami, do akceptacji Inżyniera.</p>	Wykonawca

Poz.	Zagadnienie	Miejsce	Działanie łagodzące	Podmiot
7.	Ochrona przyrody ożywionej, ochrona wód	Obszar realizacji Zadania	<p>Warunki dla lokalizacji dróg technologicznych</p> <p>Drogi technologiczne należy zlokalizować:</p> <ul style="list-style-type: none"> a) poza terenami pokrytymi zielenią wysoką (drzewa, krzewy) przeznaczoną do pozostawienia w projekcie budowlanym oraz z uwzględnieniem warunków podanych w poz. 19; b) poza obrębem siedlisk przyrodniczych (patrz też poz. 25), w szczególności lasów łęgowych, oraz poza obrębem siedlisk i miejsc występowania gatunków chronionych. <p>W przypadku braku możliwości spełnienia niniejszego warunku w danej lokalizacji, drogi technologiczne należy lokować w bezpośrednim sąsiedztwie wykonywanych robót, zajmując tylko minimalną niezbędną powierzchnię ww. siedlisk;</p> <ul style="list-style-type: none"> c) w maksymalnym możliwym stopniu poza terenami międzywali; d) w maksymalnej możliwej odległości od istniejących cieków, zbiorników wodnych i miejsc podmokłych; e) w pierwszej kolejności na istniejących drogach, w tym na istniejących drogach przywałowych i wałowych; f) w przypadku dróg technologicznych związanych z rozbiórką istniejącego wału przeciwpowodziowego drogi te należy wyznaczać z uwzględnieniem warunku w poz. 44. <p>Planowane lokalizacje dróg technologicznych należy uzgodnić z zespołem ekspertów środowiskowych, o którym mowa w poz. 98 (w tym m.in. z ekspertem fitosocjologiem) oraz przedstawić, wraz z ww. uzgodnieniami, do akceptacji Inżyniera.</p>	Wykonawca
8.	Ochrona powierzchni ziemi, ochrona przyrody ożywionej, ochrona wód i gleb	Obszar realizacji Zadania	<p>Oszczędne korzystanie z terenu oraz ograniczenie prowadzenia robót na międzywale</p> <p>Na całym obszarze realizacji Zadania należy zapewnić oszczędne korzystanie z terenu oraz minimalne przekształcanie jego powierzchni.</p> <p>Wszelkie prace związane z realizacją Zadania należy wykonywać w maksymalnym możliwym stopniu poza terenami dotychczasowego międzywala.</p>	Wykonawca

Poz.	Zagadnienie	Miejsce	Działanie łagodzące	Podmiot
D. WYMAGANIA DOTYCZĄCE JAKOŚCI I ZAGOSPODAROWANIA GRUNTÓW				
9.	Ochrona wód i gleb	<i>Obszar realizacji Zadania</i>	<p>Badania jakości (stanu zanieczyszczenia) gruntów na obszarze realizacji Zadania</p> <p>Przed przystąpieniem do robót ziemnych należy wykonać badania jakości (stanu zanieczyszczenia) gruntów znajdujących się na <i>obszarze realizacji Zadania</i> (w tym mas ziemnych poza korytami cieków oraz osadów w korytach cieków), planowanych do:</p> <ul style="list-style-type: none"> a) zagospodarowania w granicach terenu budowy (w tym do wykorzystania na cele budowlane) lub b) usunięcia poza granice terenu budowy. <p>Celem badań jest:</p> <ul style="list-style-type: none"> a) ustalenie możliwości zagospodarowania tych gruntów w granicach terenu budowy, zgodnie z obowiązującymi przepisami, oraz b) ustalenie dopuszczalnych sposobów postępowania z gruntami niemożliwymi do zagospodarowania w granicach terenu budowy. <p>Badania należy wykonać zgodnie z aktualnie obowiązującymi przepisami, w tym <i>ustawą o odpadach, Prawem ochrony środowiska</i> oraz aktami wykonawczymi ww. ustaw.</p> <p>Badania powinny zostać przeprowadzone przez akredytowane laboratorium, zaakceptowane przez Inżyniera.</p> <p>Przed rozpoczęciem badań Wykonawca przedstawi Inżynierowi do akceptacji metodykę planowanych badań.</p>	Wykonawca
10.	Ochrona wód i gleb	<i>Obszar realizacji Zadania</i>	<p>Gospodarka gruntami pochodzącymi z terenu budowy</p> <p>Grunty znajdujące się na terenie budowy (w tym masy ziemne spoza koryt cieków oraz osady z koryt cieków) należy w pierwszej kolejności zagospodarować na terenie budowy. Pozostały nadmiar gruntów należy zagospodarować zgodnie z obowiązującymi przepisami oraz dokumentacją projektową. Sposób postępowania z gruntami stanowiącymi odpad należy przedstawić w <i>Planie gospodarowania odpadami</i>, opracowanym przez Wykonawcę i przekazanym do akceptacji Inżyniera przed rozpoczęciem robót (zgodnie z poz. 78).</p>	Wykonawca

Poz.	Zagadnienie	Miejsce	Działanie łagodzące	Podmiot
11.	Ochrona wód i gleb	Obszar realizacji Zadania	<p>Wymagania dla gruntów i kruszyw pochodzących spoza terenu budowy</p> <p>Grunty (w tym masy ziemne) i kruszywa wykorzystywane do robót budowlanych, a pochodzące spoza terenu budowy, powinny spełniać wymogi w zakresie standardów jakości gleby oraz standardów jakości ziemi (zgodne z <i>Prawem ochrony środowiska</i> i jego aktami wykonawczymi), a także w zakresie wszelkich innych obowiązujących przepisów i norm (w tym warunków z poz. 53 załącznika 1 PZŚ).</p> <p>Na etapie ustalania lokalizacji miejsc pozyskiwania gruntów i kruszyw wykorzystywanych do robót budowlanych należy uzyskać opinie:</p> <ul style="list-style-type: none"> – zespołu ekspertów środowiskowych (o których mowa w poz. 98), – zespołu ekspertów archeologów (o których mowa w poz. 99), – właściwej Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska oraz – właściwego konserwatora zabytków, <p>odnoszące się do ewentualnego wpływu poboru gruntów i kruszyw z tych lokalizacji na środowisko (w tym na siedliska przyrodnicze oraz gatunki i obszary objęte ochroną) i na obiekty o wartości kulturowej oraz ustalające ewentualne dodatkowe warunki prowadzenia robót związanych z poborem gruntów i kruszyw z danej lokalizacji.</p> <p>Opinie te należy przedstawić do akceptacji Inżyniera przed rozpoczęciem eksploatacji danego miejsca pozyskiwania gruntów i kruszyw.</p> <p>Wykonawca zobowiązany jest do przestrzegania ustaleń zawartych w ww. opiniach w <i>okresie realizacji Zadania</i>.</p>	Wykonawca

Poz.	Zagadnienie	Miejsce	Działanie łagodzące	Podmiot
E. WYMAGANIA DOTYCZĄCE POSTĘPOWANIA Z WARSTWĄ HUMUSU				
12.	Ochrona gleb, ochrona przyrody ożywionej	Obszar realizacji Zadania	<p>Zebranie, przechowywanie i wykorzystanie warstwy humusu</p> <p>W celu ochrony warstwy humusu z obszaru realizacji Zadania:</p> <ul style="list-style-type: none"> a) przed rozpoczęciem robót budowlanych w poszczególnych częściach obszaru realizacji Zadania należy zebrać warstwę urodzajnej gleby (tzw. humusu), o miąższości nie mniejszej niż 0,2 m (warunek ten dotyczy wszystkich miejsc na obszarze realizacji Zadania, na których mogłoby dojść do degradacji istniejącej warstwy humusu w związku z prowadzeniem robót, ruchem i obsługą pojazdów, maszyn i urządzeń, składowaniem materiałów itp.); b) zebrany humus należy składować w postaci pryzm nie szerszych niż 3 m i nie wyższych niż 1,5 m; c) zebrany humus należy składować w granicach obszaru realizacji Zadania (optymalnie – obrębie zaplecza budowy). Szczegółową lokalizację pryzm humusu należy wyprzedzająco uzgodnić z zespołem ekspertów środowiskowych, o którym mowa w poz. 98 (w tym z ekspertem fitosocjologiem), tak aby składowanie humusu nie powodowało degradacji siedlisk przyrodniczych i stanowisk gatunków chronionych ani nie wpływało negatywnie na stan zdrowotny drzew i krzewów [patrz m.in. warunek w poz. 19]); d) składowane pryzmy humusu należy zabezpieczyć przed zanieczyszczeniem, rozjeżdżaniem, zagęszczeniem, składowaniem materiałów budowlanych itp.; e) składowane pryzmy humusu należy systematycznie zraszać, z częstotliwością zależną od warunków pogodowych (nie wolno dopuścić do przeschnięcia pryzm przez okres dłuższy niż 5 dni) oraz zabezpieczyć przed przemarzaniem (np. wykorzystując do tego celu słomiane maty); f) po zakończeniu prac budowlanych składowany humus należy wykorzystać do odtworzenia warstwy urodzajnej gleby, zgodnie z warunkami określonymi w poz. 47 niniejszej tabeli. 	Wykonawca

Poz.	Zagadnienie	Miejsce	Działanie łagodzące	Podmiot
F. WYMAGANIA DOTYCZĄCE WYCINKI DRZEW I KRZEWÓW				
13.	Ochrona przyrody ożywionej	Obszar realizacji Zadania	<p>Dopuszczalny termin wycinki drzew i krzewów</p> <p>Wycinkę drzew i krzewów należy wykonywać wyłącznie w okresie od 16 sierpnia do 14 marca (bezwzględny zakaz prowadzenia tych prac w okresie od 15 marca do 15 sierpnia).</p> <p>Optymalny termin prowadzenia takich prac to okres od 1 września do końca lutego (w okresie od 16 sierpnia do 31 sierpnia oraz od 1 marca do 14 marca zakres ww. prac powinien być maksymalnie ograniczony).</p> <p>Prowadzenie ww. prac w okresie od 16 sierpnia do 31 sierpnia oraz od 1 marca do 14 marca wymaga wcześniejszego uzyskania pozytywnej opinii eksperta ornitologa (o którym mowa w poz. 98), dopuszczającej możliwość ich prowadzenia w danej lokalizacji oraz ustalającej szczegółowe warunki prowadzenia tych prac. Opinię eksperta ornitologa należy przedłożyć do akceptacji Inżyniera.</p>	Wykonawca
14.	Ochrona przyrody ożywionej	Obszar realizacji Zadania	<p>Dopuszczalny termin wycinki krzewów z gatunków żywicielskich dla gąsienic pazia żeglarza</p> <p>Wycinkę krzewów z gatunków żywicielskich dla gąsienic motyla pazia żeglarza (tarnina, śliwa, czeremcha amerykańska, głogi, grusza) należy wykonywać wyłącznie w okresie od 1 października do 14 marca (bezwzględny zakaz prowadzenia tych prac w okresie od 15 marca do 30 września).</p> <p>Przed wycinką ww. gatunków krzewów ekspert entomolog (o którym mowa w poz. 98) powinien sprawdzić, czy na krzewach planowanych do wycinki nie ma zimujących poczwerek pazia żeglarza (poczwarki tego gatunku zimują na roślinach, przyklepione nisko przy ziemi).</p> <p>W wypadku stwierdzenia obecności poczwerek wycinkę przedmiotowych okazów krzewów należy wykonać ręcznie, pod nadzorem ww. eksperta entomologa, tak aby nie uszkodzić zimujących poczwerek motyla. Szczegółowe zasady postępowania z poczwarkami stwierdzonymi na krzewach planowanych do wycinki należy wyprzedzająco uzgodnić z ww. ekspertem entomologiem, a wyniki uzgodnień przedłożyć do akceptacji Inżyniera.</p>	Wykonawca

Poz.	Zagadnienie	Miejsce	Działanie łagodzące	Podmiot
15.	Ochrona przyrody ożywionej	Obszar realizacji Zadania	<p>Ograniczenie zakresu wycinki drzew i krzewów oraz nadzór środowiskowy przy wyznaczaniu drzew i krzewów do wycinki</p> <p>Wycinkę drzew i krzewów należy ograniczyć do niezbędnego minimum.</p> <p>W szczególności należy ograniczyć zakres wycinki:</p> <ul style="list-style-type: none"> – w płatach łęgów wierzbowych (na międzywalu Odry); – w płatach łęgów jesionowo-olszowych (w oddziałach 206a, 208a, 210a, 211a w Nadleśnictwie Gubin); – w płatach łęgów dębowo-wiązowo-jesionowych (w oddziałach 207a, 206c w Nadleśnictwie Gubin); – w sąsiedztwie rozbieranych odcinków istniejącego wału przeciwpowodziowego Odry. <p>Wyznaczanie drzew i krzewów do wycinki na <i>obszarze realizacji Zadania</i> należy prowadzić pod nadzorem zespołu ekspertów środowiskowych (o którym mowa w poz. 98), w celu zachowania jak największej części poszczególnych płatów siedlisk przyrodniczych oraz zachowania jak największej liczby cennych przyrodniczo okazów drzew i krzewów.</p>	Wykonawca
16.	Ochrona przyrody ożywionej	Obszar realizacji Zadania	<p>Nadzór środowiskowy przed i podczas wycinki drzew o obwodzie pierśnicowym powyżej 40 cm</p> <p>W przypadku usuwania drzew o obwodzie pierśnicowym powyżej 40 cm obowiązują następujące zasady:</p> <ol style="list-style-type: none"> a) wycinkę drzew o obwodzie pierśnicowym powyżej 40 cm należy poprzedzić kontrolą tych drzew pod kątem obecności chronionych gatunków bezkręgowców i nietoperzy, przeprowadzoną przez ekspertów entomologa i chiropterologa (o których mowa w poz. 98), w terminie nie dłuższym niż 1 tydzień przed wycinką danego drzewa; b) w przypadku stwierdzenia występowania chronionych gatunków bezkręgowców i/lub nietoperzy w drzewach planowanych do wycinki, ww. eksperci wskażą dopuszczalne terminy i sposoby prowadzenia wycinki oraz określą sposoby postępowania z drewnem zasiedlonym przez gatunki zwierząt chronionych. Terminy wycinki ustalone z ww. ekspertami nie mogą naruszać warunków określonych w poz. 13 (dla drzew, w których stwierdzono obecność nietoperzy, optymalnym terminem wycinki jest okres od 1 września do 31 października); c) wycinka drzew o obwodzie pierśnicowym powyżej 40 cm zostanie przeprowadzona pod bezpośrednim nadzorem ww. ekspertów entomologa i chiropterologa; d) w przypadku stwierdzenia obecności osobników chronionych gatunków bezkręgowców i/lub nietoperzy w drzewach podlegających wycince, ww. eksperci określą sposoby postępowania z drewnem zasiedlonym przez gatunki zwierząt chronionych oraz sposoby ograniczenia śmiertelności stwierdzonych osobników zwierząt chronionych; e) przenoszenie osobników chronionych gatunków bezkręgowców i/lub nietoperzy z drzew planowanych do wycinki i/lub z drzew podlegających wycince może się odbywać wyłącznie pod bezpośrednim nadzorem ww. ekspertów entomologa i chiropterologa; f) w przypadku stwierdzenia obecności chronionych gatunków bez- 	Wykonawca

Poz.	Zagadnienie	Miejsce	Działanie łagodzące	Podmiot
			kręgowców i/lub nietoperzy w drzewach planowanych do wycinki i/lub w drzewach podlegających wycince, należy pozyskać wymaganą prawem decyzję administracyjną zezwalającą na odstąpienie od zakazów obowiązujących w stosunku do chronionych gatunków zwierząt (jeżeli jest to wymagane w danym przypadku).	
17.	Ochrona przyrody ożywionej	Obszar realizacji Zadania	<p>Zakończenie prac związanych z wycinką drzew i krzewów</p> <p>Całość prac związanych z wycinką drzew i krzewów na obszarze realizacji Zadania (wraz z karczowaniem korzeni i wywożeniem drewna) należy wykonać w ciągu pierwszych 12 miesięcy od rozpoczęcia Części Kontraktu obejmującej realizację Zadania (z zachowaniem terminów, o których mowa w poz. 13 i 14).</p>	Wykonawca
G. WYMAGANIA DOTYCZĄCE ZABEZPIECZENIA DRZEW I KRZEWÓW NIEPRZEZNACZONYCH DO WYCINKI				
18.	Ochrona przyrody ożywionej	Obszar realizacji Zadania	<p>Zabezpieczenie pni drzew nieprzewidzianych do wycinki</p> <p>Przed rozpoczęciem prac budowlanych pnie drzew narażonych na uszkodzenia mechaniczne należy odeskować na wysokość 2-3 m od poziomu gruntu (dolna część desek opierać się ma na podłożu). Pomiędzy odeskowaniem i powierzchnią pnia drzewa należy umieścić elastyczny materiał (np. grube maty słomiane), zabezpieczający pień przed otarciem przez odeskowanie.</p> <p>Odeskowanie należy przymocować do pnia (np. opaskami z drutu lub taśmą stalową), w sposób niepowodujący okaleczenia drzewa.</p> <p>W okresie realizacji Zadania należy na bieżąco kontrolować stan zabezpieczeń pni drzew narażonych na uszkodzenia i utrzymywać te zabezpieczenia we właściwym stanie.</p> <p>Po zakończeniu robót ww. zabezpieczenia pni należy usunąć.</p>	Wykonawca
19.	Ochrona przyrody ożywionej	Obszar realizacji Zadania	<p>Ochrona terenów pod koronami drzew i krzewów</p> <p>Prace budowlane należy prowadzić w sposób nie szkodzący drzewom i krzewom nieprzewidzianym do wycinki.</p> <p>W odległości mniejszej niż 1 m od granicy rzutu korony drzew i krzewów nieprzewidzianych do wycinki zabrania się:</p> <ol style="list-style-type: none"> wyznaczania dróg i placów technologicznych, miejsc parkingowych i innych elementów mogących wpływać na wzrost ubicia i zmianę napowietrzenia gleby; przewodzenia ruchu oraz postoju i parkowania pojazdów, maszyn i urządzeń; składowania mas ziemnych (w tym humusu) i materiałów budowlanych (w szczególności materiałów sypkich). <p>W odległości mniejszej niż 10 m od pni drzew i krzewów nieprzewidzianych do wycinki zabrania się składowania cementu, kruszywa, olejów, paliw i lepiszczy.</p> <p>Sposób formowania i zagęszczania nasypów w sąsiedztwie drzew i krzewów nieprzewidzianych do wycinki należy ustalić z ekspertem dendrologiem (o którym mowa w poz. 98), a wyniki ustaleń przekazać do akceptacji Inżyniera.</p>	Wykonawca

Poz.	Zagadnienie	Miejsce	Działanie łagodzące	Podmiot
20.	Ochrona przyrody ożywionej	Obszar realizacji Zadania	<p>Profilaktyczne cięcia gałęzi drzew narażonych na uszkodzenia</p> <p>W przypadku narażenia konarów i gałęzi drzew na uszkodzenia mechaniczne przez pracujące lub przemieszczające się pojazdy, maszyny i urządzenia, należy dokonać profilaktycznych cięć gałęzi drzew narażonych na złamanie.</p> <p>Cięcia te – wykonane pod nadzorem eksperta dendrologa (o którym mowa w poz. 98) – nie mogą zaburzyć naturalnego pokroju drzew (nie mogą one obejmować więcej niż 1/3 zielonej masy drzewa), z zachowaniem stabilności i statyki drzew (zakres cięć musi być równomierny z każdej strony korony).</p>	Wykonawca
21.	Ochrona przyrody ożywionej	Obszar realizacji Zadania	<p>Prowadzenie robót w obrębie brył korzeniowych drzew i krzewów</p> <p>Prace w obrębie brył korzeniowych drzew i krzewów nieprzeznaczonych do wycinki należy prowadzić wyłącznie ręcznie, z zachowaniem następujących warunków:</p> <ol style="list-style-type: none"> nie należy odcinać korzeni szkieletowych (o średnicy powyżej 4 cm); wykopy należy wykonywać nie bliżej niż 2 m od pnia; należy maksymalnie skrócić okres narażenia korzeni na przesuszenie (przy zachowaniu warunków, o których mowa w poz. 22); optymalnym okresem prowadzenia przedmiotowych prac są miesiące od października do kwietnia. 	Wykonawca
22.	Ochrona przyrody ożywionej	Obszar realizacji Zadania	<p>Zabezpieczenie odsłoniętych korzeni drzew i krzewów</p> <p>Odsłonięte korzenie drzew i krzewów nieprzeznaczonych do wycinki należy przykrywać matami słomianymi lub jutowymi. Przy temperaturach dodatnich maty te należy silnie zwilżać wodą (aby zapobiec wysuszeniu korzeni), natomiast przy temperaturach ujemnych maty te powinny być suche (aby uniknąć przemarzania korzeni).</p>	Wykonawca
23.	Ochrona przyrody ożywionej	Obszar realizacji Zadania	<p>Zabezpieczenie uszkodzonych drzew i krzewów</p> <p>W przypadku uszkodzenia nadziemnych części drzew i krzewów nieprzeznaczonych do wycinki należy niezwłocznie przeprowadzić niezbędne działania pielęgnacyjne, adekwatne do miejsca i rodzaju uszkodzenia.</p> <p>W przypadku uszkodzenia korzeni należy zniszczone końcówki odciąć, a korzenie zabezpieczyć preparatem grzybobójczym.</p> <p>Wyżej wymienione działania należy wykonywać w uzgodnieniu z zespołem ekspertów środowiskowych (o którym mowa w poz. 98), a po ich wykonaniu należy przedstawić Inżynierowi do akceptacji opinię ww. zespołu dotyczącą oceny prawidłowości wykonanych działań.</p>	Wykonawca

Poz.	Zagadnienie	Miejsce	Działanie łagodzące	Podmiot
H. WYMAGANIA DOTYCZĄCE ZABEZPIECZENIA CHRONIONYCH ZASOBÓW PRZYRODNICZYCH				
24.	Ochrona przyrody ożywionej	Obszar realizacji Zadania	<p>Jednorazowa inwentaryzacja przyrodnicza obszaru robót przed rozpoczęciem prac</p> <p>Przed rozpoczęciem robót należy przeprowadzić jednorazową inwentaryzację przyrodniczą <i>obszaru realizacji Zadania</i>, wykonaną przez zespół ekspertów środowiskowych, o którym mowa w poz. 98.</p> <p>Celem inwentaryzacji jest ustalenie aktualnego rozmieszczenia siedlisk przyrodniczych oraz siedlisk i stanowisk chronionych gatunków flory i fauny, w tym bieżąca weryfikacja informacji na ww. temat zawartych w <i>Raporcie o oddziaływaniu przedsięwzięcia na środowisko</i> (wykonanym w roku 2010, wraz z późniejszymi uzupełnieniami) oraz w <i>Karcie informacyjnej przedsięwzięcia</i> (wykonanej w roku 2014, wraz z późniejszymi uzupełnieniami).</p> <p>W przypadku stwierdzenia obecności siedlisk przyrodniczych oraz siedlisk lub stanowisk chronionych gatunków roślin i zwierząt na <i>obszarze realizacji Zadania</i>, należy:</p> <ol style="list-style-type: none"> w przypadku siedlisk przyrodniczych – dalsze działania ustalić z odpowiednim ekspertem zespołu środowiskowego (o którym mowa w poz. 98), a wyniki ustaleń przekazać do akceptacji Inżyniera; w przypadku siedlisk lub stanowisk gatunków chronionych – wykonać działania o których mowa w poz. 36 i 37. 	Wykonawca
25.	Ochrona przyrody ożywionej	Obszar realizacji Zadania	<p>Oznakowanie granic płatów siedlisk przyrodniczych</p> <p>Przed rozpoczęciem robót należy pod nadzorem eksperta fitosocjologa, o którym mowa w poz. 98, wyznaczyć i oznakować w terenie (w sposób widoczny dla wykonawców robót) granice płatów siedlisk przyrodniczych przeznaczonych do pozostawienia, zlokalizowane na <i>obszarze realizacji Zadania</i> oraz w jego bliskim sąsiedztwie (m.in. zgodnie z informacjami z <i>Raportu o oddziaływaniu przedsięwzięcia na środowisko</i>, <i>Karty informacyjnej przedsięwzięcia</i> oraz wynikami jednorazowej inwentaryzacji przyrodniczej, o której mowa w poz. 24).</p> <p>W obrębie ww. płatów siedlisk przyrodniczych nie wolno lokalizować zapleczy budowy, dróg ani placów technologicznych, nie wolno tam także składować materiałów (patrz też poz. 6 i 7).</p> <p>W <i>okresie realizacji Zadania</i> płaty te należy skutecznie zabezpieczyć przed zniszczeniem, uszkodzeniem, zanieczyszczeniem, ruchem pojazdów, maszyn i urządzeń oraz swobodnym dostępem osób w związku z prowadzonymi robotami (np. poprzez zainstalowanie odpowiednio oznakowanych ogrodzeń).</p> <p>Przez cały <i>okres realizacji Zadania</i> należy systematycznie (nie rzadziej niż raz w miesiącu) kontrolować stan zabezpieczeń ww. płatów siedlisk i na bieżąco usuwać ew. uszkodzenia zabezpieczeń. Kontrole te należy prowadzić z udziałem ww. eksperta fitosocjologa.</p> <p>[patrz też: poz. 44]</p>	Wykonawca
26.	Ochrona przyrody ożywionej	Obszar realizacji Zadania	<p>Ograniczenie czasu realizacji Zadania</p> <p>Wykonawca powinien zapewnić taką organizację prac, aby maksymalnie skrócić <i>okres realizacji Zadania</i> i w ten sposób zminimalizować negatywne oddziaływania robót na zwierzęta żyjące na <i>obszarze realizacji Zadania</i> i w jego otoczeniu.</p>	Wykonawca

Poz.	Zagadnienie	Miejsce	Działanie łagodzące	Podmiot
27.	Ochrona przyrody ożywionej	Obszar realizacji Zadania	<p>Ograniczenie wpływu na stosunki wodne w siedliskach przyrodniczych</p> <p>Należy zastosować rozwiązania techniczne gwarantujące ograniczenie do niezbędnego minimum zmiany naturalnych stosunków wodnych, mogących mieć wpływ na siedliska przyrodnicze zlokalizowane na <i>obszarze realizacji Zadania</i> i w jego otoczeniu.</p> <p>W szczególności należy przestrzegać następujących zasad:</p> <ol style="list-style-type: none"> należy zachować zróżnicowaną mikrorzeźbę obecnego międzywala; masy ziemne nie mogą być deponowane (czasowo lub stale) w jakichkolwiek zagłębieniach terenu zlokalizowanych na obecnym międzywale oraz na terenie, który znajdzie się w obrębie nowego międzywala, poza następującymi obszarami: <ul style="list-style-type: none"> – działka nr 496/1, 497/1 oraz 685 w obrębie Czarnowo; – działka na 36/13, obręb Chlebowo na powierzchni do 2,2 ha. <p>Uwaga! Przed przystąpieniem do realizacji niniejszego warunku należy ustalić aktualne położenie granic obszarów opisanych za pomocą numerów działek ewidencyjnych (patrz pkt b), zgodnie z warunkami podanymi w poz. 95.</p>	Wykonawca
28.	Ochrona przyrody ożywionej	Obszar realizacji Zadania	<p>Zabezpieczenie obszaru realizacji Zadania przed wkraczaniem drobnych zwierząt</p> <p>Roboty należy wykonywać w sposób pozwalający uniknąć zabijania zwierząt.</p> <p><i>Obszar realizacji Zadania</i>, a w szczególności:</p> <ul style="list-style-type: none"> – miejsca aktualnie prowadzonych robót; – zaplecza budowy, place składowe itp.; – zagłębienia terenu, w których może gromadzić się woda (tj. miejsca stwarzające warunki do zasiedlenia ich przez płazy, gady, drobne ssaki), poprzez ogrodzenie tych terenów metalową siatką, o oczkach nie większych niż 0,5 x 0,5 cm i wysokości nie mniejszej niż 0,6 m nad powierzchnią terenu. Siatka ta powinna być wkopana w grunt na głębokość nie mniejszą niż 30 cm. Siatkę należy wyposażyć w tzw. przewieszkę, tj. odgięcie (minimum 5 cm) materiału w górnej części na zewnątrz (tj. w kierunku terenu otaczającego), pod kątem 45-90°. <p>Ustalenie szczegółowej lokalizacji ogrodzeń zabezpieczających <i>obszar realizacji Zadania</i> przed wkraczaniem drobnych zwierząt oraz montaż ww. ogrodzeń należy wykonywać pod nadzorem ekspertów herpetologa i teriologa (o których mowa w poz. 98).</p> <p>Przez cały <i>okres realizacji Zadania</i> należy systematycznie kontrolować stan ww. ogrodzeń i niezwłocznie usuwać ew. nieszczelności, w tym:</p> <ol style="list-style-type: none"> w okresie od 1 marca do 31 sierpnia kontrole te należy prowadzić nie rzadziej niż raz na 3 dni; w okresie od 1 września do końca lutego <ul style="list-style-type: none"> – nie rzadziej niż raz na 10 dni. <p>Kontrole ogrodzeń należy prowadzić z udziałem ww. ekspertów.</p>	Wykonawca

Poz.	Zagadnienie	Miejsce	Działanie łagodzące	Podmiot
29.	Ochrona przyrody ożywionej	<i>Obszar realizacji Zadania</i>	<p>Kontrole miejsc mogących stanowić pułapki dla drobnych zwierząt</p> <p>Każdego dnia rano należy kontrolować wykopy oraz inne miejsca mogące stanowić pułapki dla zwierząt: płazów, gadów, małych ssaków.</p> <p>W okresach od 1 marca do 15 maja oraz od 15 września do 15 października należy przeprowadzić również drugą kontrolę, każdego dnia w porze przedwieczornej.</p> <p>Uwięzione w nich zwierzęta należy odłowić i wypuszczać poza <i>obszar realizacji Zadania</i>, we właściwe dla danego gatunku miejsce.</p> <p>Ostatnią kontrolę obecności zwierząt w wykopach przeprowadzić bezpośrednio przed zasypaniem wykopów.</p> <p>Kontrole prowadzić pod kierunkiem i zgodnie z wytycznymi ekspertów herpetologa i teriologa (o których mowa w poz. 98), którzy będą również koordynować i wskazywać miejsca wypuszczenia odłowionych gatunków zwierząt.</p> <p>Wszelkie studzienki i inne obiekty antropogeniczne, które mogą stanowić pułapkę dla płazów i małych ssaków należy zabezpieczyć według uwag i pod kierunkiem ww. ekspertów herpetologa i teriologa.</p>	Wykonawca
30.	Ochrona przyrody ożywionej	<i>Obszar realizacji Zadania</i>	<p>Bieżąca likwidacja zastoisk wody na obszarze realizacji Zadania</p> <p>W okresie realizacji Zadania należy na bieżąco likwidować zastoiska wody w miejscach mogących kolidować z bieżącymi lub planowanymi robotami oraz w miejscach prowadzenia aktualnego lub planowanego ruchu pojazdów, maszyn i urządzeń.</p> <p>Działanie to ma na celu zapobieganie osiedlaniu się chronionych gatunków płazów na <i>obszarze realizacji Zadania</i> w okresie prowadzenia robót. Działanie to należy prowadzić w konsultacji z ekspertem herpetologiem (o którym mowa w poz. 98), który będzie również nadzorować prawidłowość jego wdrażania.</p>	Wykonawca
31.	Ochrona przyrody ożywionej	<i>Obszar realizacji Zadania</i>	<p>Zapewnienie możliwości bezpiecznej migracji płazów</p> <p>Roboty należy prowadzić w sposób zapewniający możliwość bezpiecznej migracji płazów, w tym także migracji płazów przez projektowane drogi wewnętrzne na <i>obszarze realizacji Zadania</i>.</p> <p>Szczegółowe zasady realizacji tego warunku należy uzgodnić z ekspertem herpetologiem (o którym mowa w poz. 98), który będzie również nadzorować prawidłowość ich wdrażania.</p> <p>Wyżej wymienione uzgodnienie z ekspertem herpetologiem należy przedstawić do akceptacji Inżyniera.</p>	Wykonawca
32.	Ochrona przyrody ożywionej	<i>Obszar realizacji Zadania</i>	<p>Odłów i przeniesienie drobnych zwierząt z obszaru realizacji Zadania</p> <p>W przypadku pojawienia się drobnych zwierząt (ryby i minogi, płazy, gady, drobne ssaki nietotne, nietoperze) na <i>obszarze realizacji Zadania</i> (w miejscach w których prowadzone roboty mogą stanowić zagrożenie dla ich życia lub zdrowia), należy dokonać odłowu i przeniesienia osobników ww. zwierząt z <i>obszaru realizacji Zadania</i> do właściwych dla nich siedlisk, położonych poza zasięgiem oddziaływania robót.</p> <p>Działania powyższe należy wykonać pod nadzorem odpowiedniego eksperta środowiskowego (ichtiologa, herpetologa, teriologa i/lub chiropterologa, o których mowa w poz. 98).</p> <p>[patrz też: poz. 29, 36 oraz 37]</p>	Wykonawca

Poz.	Zagadnienie	Miejsce	Działanie łagodzące	Podmiot
33.	Ochrona przyrody ożywionej	<i>Obszar realizacji Zadania</i>	<p>Zwalczanie obcych gatunków roślin inwazyjnych</p> <p>W trakcie prowadzenia robót należy usuwać rośliny należące do obcych gatunków inwazyjnych (co najmniej dwukrotnie w ciągu roku, na całym <i>obszarze realizacji Zadania</i>), aż do ich zaniknięcia i zastąpienia miejscową roślinnością.</p> <p>Usuwanie roślin należących do obcych gatunków inwazyjnych należy wykonywać poprzez wyrywanie roślin (wraz bryłą korzeniową), ich wywiezienie i utylizację.</p> <p>Działania powyższe należy wykonywać zgodnie ze szczegółowymi wskazówkami określonymi przez eksperta fitosocjologa (o którym mowa w poz. 98).</p>	Wykonawca
34.	Ochrona przyrody ożywionej	<i>Obszar realizacji Zadania</i>	<p>Oświetlenie terenu budowy ograniczające przywabianie i śmiertelność owadów</p> <p>Do oświetlenia terenu budowy (wraz z zapleciami budowy itp.) należy stosować lampy o ciepłym widmie świetlnym (pomiędzy 2800 a 4500 K), zaopatrzone w szczelne obudowy.</p>	Wykonawca
35.	Ochrona przyrody ożywionej	<i>Obszar realizacji Zadania</i>	<p>Bieżące kontrole zespołu ekspertów środowiskowych w okresie realizacji Zadania</p> <p>Roboty i inne prace wykonywane w <i>okresie realizacji Zadania</i> należy prowadzić pod bieżącym nadzorem zespołu ekspertów środowiskowych (o których mowa w poz. 98).</p> <p>Eksperti ci powinni m.in. przeprowadzać regularne inspekcje całego <i>obszaru realizacji Zadania</i> (nie rzadziej niż raz na miesiąc) i na bieżąco przekazywać swoje uwagi i zalecenia personelowi Wykonawcy odpowiedzialnemu za prowadzenie robót zgodnie z warunkami PZŚ.</p> <p>Z wykonanych inspekcji należy sporządzać pisemne notatki, załączane do comiesięcznych raportów z realizacji warunków PZŚ (o których mowa w poz. 102).</p>	Wykonawca

Poz.	Zagadnienie	Miejsce	Działanie łagodzące	Podmiot
36.	Ochrona przyrody ożywionej	Obszar realizacji Zadania	<p>Uzyskanie decyzji zezwalającej na odstąpienie od zasad ochrony gatunkowej roślin, grzybów i zwierząt dla siedlisk i stanowisk gatunków chronionych wykazanych w Raporcie OOS i Karcie informacyjnej przedsięwzięcia</p> <p>W odniesieniu do zasobów chronionych gatunków roślin, grzybów i zwierząt wykazanych w <i>Raporcie o oddziaływaniu przedsięwzięcia na środowisko</i> (wykonanym w roku 2010, wraz z późniejszymi uzupełnieniami) oraz w <i>Karcie informacyjnej przedsięwzięcia</i> (wykonanej w roku 2014, wraz z późniejszymi uzupełnieniami), przed rozpoczęciem robót budowlanych należy wykonać następujące czynności:</p> <p>a) Wykonawca uzyska i przekaze do akceptacji Inżyniera pisemną opinię zespołu ekspertów środowiskowych (o którym mowa w poz. 98) zawierającą m.in. określenie:</p> <ul style="list-style-type: none"> – zakresu potencjalnego oddziaływania robót na stwierdzone zasoby przyrodnicze oraz – konieczności uzyskiwania decyzji, o której mowa w pkt. b, a następnie, jeżeli okaże się to niezbędne w świetle ww. opinii, wykona działania, o których mowa w pkt. b-d (poniżej); <p>b) przed podjęciem jakichkolwiek czynności mogących prowadzić do niszczenia siedlisk i stanowisk lub płoszenia osobników gatunków chronionych (zgodnie z treścią opinii, o której mowa w pkt. a), Wykonawca zobowiązany jest do uzyskania wymaganej prawem decyzji administracyjnej zezwalającej na odstąpienie od zakazów obowiązujących w stosunku do chronionych gatunków roślin, grzybów i zwierząt;</p> <p>c) uzyskaną decyzję należy przedłożyć do wiadomości Inżyniera;</p> <p>d) Wykonawca zobowiązany jest do precyzyjnego i terminowego wdrożenia warunków zawartych w ww. decyzji.</p> <p>[patrz też poz. 24]</p>	Wykonawca

Poz.	Zagadnienie	Miejsce	Działanie łagodzące	Podmiot
37.	Ochrona przyrody ożywionej	Obszar realizacji Zadania	<p>Uzyskanie decyzji zezwalającej na odstąpienie od zasad ochrony gatunkowej roślin, grzybów i zwierząt dla nowo wykrytych siedlisk i stanowisk gatunków chronionych</p> <p>Jeżeli przed rozpoczęciem lub w trakcie realizacji robót budowlanych na obszarze realizacji Zadania zostanie stwierdzona obecność siedlisk lub stanowisk chronionych gatunków flory i fauny (innych niż stanowiska, o których mowa w poz. 36), wówczas:</p> <p>a) Wykonawca uzyska i przekaze do akceptacji Inżyniera pisemną opinię zespołu ekspertów środowiskowych (o którym mowa w poz. 98) zawierającą m.in. określenie:</p> <ul style="list-style-type: none"> – zakresu potencjalnego oddziaływania robót na stwierdzone zasoby przyrodnicze oraz – konieczności uzyskiwania decyzji, o której mowa w pkt. b, a następnie, jeżeli okaże się to niezbędne w świetle ww. opinii, wykona działania, o których mowa w pkt. b-d (poniżej); <p>b) przed podjęciem jakichkolwiek czynności mogących prowadzić do niszczenia siedlisk i stanowisk lub płoszenia osobników gatunków chronionych (zgodnie z treścią opinii, o której mowa w pkt. a), Wykonawca zobowiązany jest do uzyskania wymaganej prawem decyzji administracyjnej zezwalającej na odstąpienie od zakazów obowiązujących w stosunku do chronionych gatunków roślin, grzybów i zwierząt;</p> <p>c) uzyskaną decyzję należy przedłożyć do wiadomości Inżyniera;</p> <p>d) Wykonawca zobowiązany jest do precyzyjnego i terminowego wdrożenia warunków zawartych w ww. decyzji.</p> <p>[patrz też poz. 24]</p>	Wykonawca
I. SZCZEGÓLWE WYMAGANIA DOTYCZĄCE ROBÓT ZWIĄZANYCH Z ROZBIÓRKĄ ISTNIEJĄCEGO WAŁU PRZECIWPOWODZIOWEGO				
38.	Ochrona przyrody ożywionej	Obszar realizacji Zadania (istniejący wał przeciwpowodziowy, wraz z otoczeniem)	<p>Nadzór przyrodniczy nad robotami przy rozbiórce istniejącego wału przeciwpowodziowego</p> <p>Wszystkie prace związane z rozbiórką istniejącego wału przeciwpowodziowego należy prowadzić pod nadzorem zespołu ekspertów środowiskowych (w tym eksperta fitosocjologa), o którym mowa w poz. 98).</p> <p>Zadaniem ww. ekspertów będzie wskazywanie właściwego sposobu prowadzenia prac, kontrolowanie prawidłowości ich wykonywania oraz zapewnienie wdrożenia adekwatnych działań w przypadkach zagrożenia dla siedlisk przyrodniczych oraz siedlisk i osobników gatunków chronionych.</p> <p>W okresach prowadzenia robót związanych z rozbiórką istniejącego wału przeciwpowodziowego ww. eksperci powinni przeprowadzać regularne inspekcje miejsc prowadzenia takich prac (nie rzadziej niż raz na 3 dni) i na bieżąco przekazywać swoje uwagi i zalecenia personelowi Wykonawcy odpowiedzialnemu za prowadzenie robót zgodnie z warunkami PZŚ.</p>	Wykonawca

Poz.	Zagadnienie	Miejsce	Działanie łagodzące	Podmiot
39.	Ochrona przyrody ożywionej	Obszar realizacji Zadania (istniejący wał przeciwpowodziowy, wraz z otoczeniem)	<p>Dopuszczalne terminy robót przy rozbiórce istniejącego wału przeciwpowodziowego</p> <p>Rozbiórkę istniejącego wału przeciwpowodziowego należy prowadzić wyłącznie w okresie od 16 sierpnia do 14 marca (zakaż prowadzenia tych prac w okresie od 15 marca do 15 sierpnia), z uwzględnieniem warunku w poz. 41.</p>	Wykonawca
40.	Ochrona przyrody ożywionej	Obszar realizacji Zadania (istniejący wał przeciwpowodziowy, wraz z otoczeniem)	<p>Dopuszczalne terminy zasypywania wyznaczonych terenów materiałem ziemnym z rozbiórki istniejącego wału przeciwpowodziowego</p> <p>Zasypywanie wyznaczonych terenów materiałem ziemnym pochodzącym z rozbiórki istniejącego wału przeciwpowodziowego należy prowadzić wyłącznie w okresie od 16 sierpnia do 14 marca (zakaż prowadzenia tych prac w okresie od 15 marca do 15 sierpnia).</p>	Wykonawca
41.	Ochrona przyrody ożywionej	Obszar realizacji Zadania (istniejący wał przeciwpowodziowy, wraz z otoczeniem)	<p>Dopuszczalne terminy robót przy rozbiórce istniejącego wału przeciwpowodziowego na odcinku od km 530,5 do km 531,5</p> <p>Rozbiórkę istniejącego wału przeciwpowodziowego na odcinku od km 530,5 do km 531,5 należy prowadzić wyłącznie w okresie od 1 września do 14 marca (zakaż prowadzenia tych prac w okresie od 15 marca do 31 sierpnia).</p> <p>Przed przystąpieniem do rozbiórki wału na ww. odcinku należy wykonać działania opisane w poz. 42 i 50.</p>	Wykonawca
42.	Ochrona przyrody ożywionej	Obszar realizacji Zadania (istniejący wał przeciwpowodziowy, wraz z otoczeniem)	<p>Koszenie istniejącego wału przeciwpowodziowego na odcinku od km 530,5 do km 531,5 w roku planowanej rozbiórki</p> <p>Przed przystąpieniem do rozbiórki istniejącego wału przeciwpowodziowego na odcinku od km 530,5 do km 531,5 wał ten należy wykaszać, tak aby zapewnić brak kwitnienia krwiściągą lekarskiego <i>Sanguisorba officinalis</i> (roślina żywicielska chronionych gatunków motyli z rodzaju modraszek <i>Phengaris/Maculinea</i>) w roku planowanej rozbiórki danego odcinka wału.</p> <p>Szczegółowe terminy koszenia ww. odcinka wału należy uzgodnić z ekspertem fitosocjologiem i entomologiem, o którym mowa w poz. 98.</p>	Wykonawca
43.	Ochrona przyrody ożywionej	Obszar realizacji Zadania (istniejący wał przeciwpowodziowy, wraz z otoczeniem)	<p>Pozostawienie fragmentu istniejącego wału przeciwpowodziowego na odcinku na zachód od przeprawy promowej w Połęczku</p> <p>Należy zachować (pozostawić bez rozbiórki) możliwie jak najdłuższy fragment istniejącego wału przeciwpowodziowego na odcinku na zachód od przeprawy promowej w Połęczku.</p> <p>Szczegółowe granice fragmentu istniejącego wału planowanego do pozostawienia bez rozbiórki należy uzgodnić z zespołem ekspertów środowiskowych, o którym mowa w poz. 98.</p>	Wykonawca

Poz.	Zagadnienie	Miejsce	Działanie łagodzące	Podmiot
44.	Ochrona przyrody ożywionej	Obszar realizacji Zadania	<p>Prowadzenie robót związanych z rozbiórką istniejącego wału przeciwpowodziowego w granicach obrysu stopy wału</p> <p>Roboty związane z rozbiórką istniejącego wału przeciwpowodziowego (w szczególności w rejonie występowania siedlisk przyrodniczych, o których mowa w poz. 25) należy prowadzić w maksymalnym możliwym stopniu w granicach obrysu stopy rozbieranego wału przeciwpowodziowego (w celu ograniczenia zajmowania terenów i niszczenia siedlisk przyrodniczych poza obrysem stopy wału).</p> <p>Działanie to należy prowadzić w konsultacji z ekspertem fitosocjologiem (o którym mowa w poz. 98), który będzie również nadzorować prawidłowość jego wdrażania.</p>	Wykonawca
J. SZCZEGÓŁOWE WYMAGANIA DOTYCZĄCE LIKWIDACJI ISTNIEJĄCYCH ZBIORNIKÓW WODNYCH				
45.	Ochrona przyrody ożywionej	Obszar realizacji Zadania (miejsca likwidacji zbiorników wodnych)	<p>Zasady likwidacji zbiorników wodnych</p> <p>W przypadku konieczności likwidacji istniejących zbiorników wodnych (w tym oczka wodnego znajdującego się przy wschodnim krańcu obszaru realizacji Zadania, przy stopie istniejącego wału przeciwpowodziowego) działania takie należy przeprowadzić z uwzględnieniem następujących warunków:</p> <ol style="list-style-type: none"> zasypywanie zbiornika wodnego należy wykonać w okresie od 1 do 30 września; przez rozpoczęciem likwidacji danego zbiornika wodnego należy przeprowadzić jego kontrolę przez zespół ekspertów środowiskowych (o którym mowa w poz. 98), w celu oceny aktualnego zasiedlenia zbiornika przez zwierzęta wodne (w szczególności gatunki chronione); w przypadku stwierdzenia aktualnego zasiedlenia zbiornika przez zwierzęta wodne (w szczególności gatunki chronione), zwierzęta te należy odłowić i przenieść do właściwych dla nich siedlisk, położonych poza zasięgiem oddziaływania robót, w sposób uzgodniony w właściwym ekspercie środowiskowym. <p>W przypadku przenoszenia gatunków chronionych, działanie to należy wykonać z uwzględnieniem warunków podanych w poz. 36 i 37;</p> <ol style="list-style-type: none"> zasypywanie zbiornika należy wykonywać stopniowo (w sposób umożliwiający jego opuszczenie przez ew. pozostałe w nim zwierzęta); szczegółowe zasady realizacji ww. warunków należy uzgodnić z ww. zespołem ekspertów środowiskowych, który będzie również nadzorować prawidłowość jego wdrażania. 	Wykonawca
K. SZCZEGÓŁOWE WYMAGANIA DOTYCZĄCE ROBÓT PRZY PRZEKŁADANIU LINII ENERGETYCZNEJ				
46.	Ochrona przyrody ożywionej	Obszar realizacji Zadania (przebudowywana linia energetyczna)	<p>Warunki dla przekładanej linii energetycznej</p> <p>Przewody nowej (przebudowanej) linii energetycznej przebiegającej nad wałem przeciwpowodziowym należy oznakować w sposób zapewniający jej widoczność dla przelatujących ptaków (poprzez umieszczenie na liniach odgromowych spiral w dwóch kolorach [żółte i szare], w odległościach co 10 m).</p> <p>Montaż znaczników należy prowadzić pod kierunkiem i zgodnie z wytycznymi eksperta ornitologa (o którym mowa w poz. 98).</p>	Wykonawca

Poz.	Zagadnienie	Miejsce	Działanie łagodzące	Podmiot
L. WYMAGANIA DOTYCZĄCE REKULTYWACJI TERENU PO ZAKOŃCZENIU BUDOWY				
47.	Ochrona przyrody ożywionej, ochrona gleb	Obszar realizacji Zadania	<p>Odtwarzanie warstwy humusu i terenów zieleni oraz uporządkowanie terenu po zakończeniu robót</p> <p>Po zakończeniu robót należy:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) rozebrać zaplecza budowy oraz drogi i place technologiczne, a płyty drogowe i zebrany piasek z podsyпки wywieźć poza <i>obszar realizacji Zadania</i>, na wskazane wcześniej miejsce docelowe (zaakceptowane przez Inżyniera); 2) na terenach zajmowanych w związku z realizacją Zadania (w granicach <i>obszaru realizacji Zadania</i>) wykonać odpowiednie zabiegi agrotechniczne (spulchnianie gruntu, nawożenie itp.), przygotowujące do odtworzenia warstwy urodzajnej gleby; 3) na terenach zajmowanych w związku z realizacją Zadania (w granicach <i>obszaru realizacji Zadania</i>) odtworzyć warstwę urodzajną gleby (m.in. z wykorzystaniem humusu zebranego z terenu robót zgodnie z warunkami w poz. 12); 4) wykonać zabiegi wspomagające odtworzenie terenów zieleni (w tym obsiewy i nasadzenia drzew [zgodnie z dokumentacją projektową], z wykorzystaniem wyłącznie rodzimych gatunków roślin, zgodnych z lokalnymi warunkami siedliskowymi); 5) zapewnić odpowiednią pielęgnację odtwarzanych terenów zieleni (do końca Okresu Zgłaszania Wad); 6) uporządkować <i>obszar realizacji Zadania</i>. <p>Działania opisane w pkt. 2, 3, 4 i 5 (powyżej) należy wykonać pod nadzorem ekspertów fitosocjologa i dendrologa (o których mowa w poz. 98), obejmującym m.in.:</p> <ol style="list-style-type: none"> a) uzgodnienie dokładnych terminów prac; b) uzgodnienie składu gatunkowego i proporcji ilościowych mieszanek nasion planowanych do obsiewu; c) uzgodnienie warunków przygotowania gleby i sadzonek; d) uzgodnienie zasad pielęgnacji odtwarzanych terenów zieleni; e) przekazanie wyników ww. uzgodnień do akceptacji Inżyniera; f) nadzór nad wykonywaniem zabiegów wspomagających odtworzenie terenów zieleni oraz nadzór nad pielęgnacją tych terenów (do końca Okresu Zgłaszania Wad). <p>Działania związane z odtwarzaniem warstwy humusu oraz odtwarzaniem terenów zieleni, o których mowa w niniejszej pozycji PZŚ, należy rozpocząć w najszybszym możliwym terminie pozwalającym na ich realizację.</p> <p>Przed rozpoczęciem realizacji warunków określonych w niniejszej pozycji PZŚ należy przedstawić do akceptacji Inżyniera szczegółowy <i>Plan Zapewnienia Jakości</i> dotyczący ww. prac.</p>	Wykonawca

Poz.	Zagadnienie	Miejsce	Działanie łagodzące	Podmiot
M. WYMAGANIA DOTYCZĄCE ODTWARZANIA ZASOBÓW ŚRODOWISKA PRZYRODNICZEGO				
48.	Ochrona przyrody ożywionej	Obszar realizacji Zadania (miejsca nasadzeń dębów szypułkowych)	<p>Nasadzenia dębów szypułkowych</p> <p>Przed zakończeniem zasadniczych robót budowlanych, na obszarze w granicach nadleśnictwa Gubin należy nasadzić co najmniej 60 dębów szypułkowych <i>Quercus robur</i>, o obwodzie pnia minimum 15 cm.</p> <p>Sadzonki drzew wykorzystane do nasadzeń muszą pochodzić wyłącznie z rodzimego regionu nasiennego.</p> <p>Nasadzenia te należy wykonać w miejscach spełniających następujące warunki:</p> <ul style="list-style-type: none"> – położonych poza terenami stanowiącymi drzewostan leśny; – położonych w miarę możliwości w granicach poszerzonego międzywala Odry (jako lokalizacja optymalna); – wskazanych przez ekspertów dendrologa i entomologa (o których mowa w poz. 98) jako miejsca odpowiednie dla rozwoju dębu szypułkowego oraz umożliwiające późniejsze zasiedlenie nasadzonych drzew przez chronione gatunki owadów: jelonka rogacza <i>Lucanus cervus</i>, kozioroga dębosza <i>Cerambyx cerdo</i> i pachnicę dębową <i>Osmoderma eremita</i>; – uzgodnionych z właściwym miejscowo nadleśniczym. <p>Nasadzone drzewa należy pielęgnować przez okres nie krótszy niż 3 lata.</p> <p>W okresie realizacji Zadania wyżej wymienione działania (tj. nasadzenia i pielęgnację) należy wykonywać pod nadzorem ww. ekspertów fitosocjologa i dendrologa, obejmującym m.in.:</p> <ol style="list-style-type: none"> a) uzgodnienie dokładnych terminów prac; b) uzgodnienie szczegółowej lokalizacji nasadzeń; c) uzgodnienie warunków przygotowania gleby i sadzonek; d) uzgodnienie zasad pielęgnacji wykonanych nasadzeń; e) przekazanie wyników ww. uzgodnień do akceptacji Inżyniera; f) nadzór nad wykonywaniem nasadzeń oraz nadzór nad pielęgnacją wykonanych nasadzeń (do końca Okresu Zgłaszania Wad). <p>Uzgodnienia o których mowa w pkt. a-d powinny uwzględniać wymagania określone w dokumentacji projektowej w przedmiotowym zakresie.</p> <p>Działania związane z wykonywaniem nasadzeń, o których mowa w niniejszej pozycji PZŚ, należy rozpocząć w najszybszym możliwym terminie pozwalającym na ich realizację (nasadzenia muszą być wykonane przed zakończeniem zasadniczych robót budowlanych).</p> <p>Przed rozpoczęciem realizacji warunków określonych w niniejszej pozycji PZŚ należy przedstawić do akceptacji Inżyniera szczegółowy <i>Plan Zapewnienia Jakości</i> dotyczący ww. prac.</p>	Wykonawca (w okresie realizacji Zadania) Zamawiający (po zakończ. okresu realizacji Zadania [wyłącznie w zakresie prac pielęgnac. w okresie eksploatacji])

Poz.	Zagadnienie	Miejsce	Działanie łagodzące	Podmiot
49.	Ochrona przyrody ożywionej	Obszar realizacji Zadania (miejsca rozwieszania skrzynek dla nietoperzy)	<p>Instalacja skrzynek dla nietoperzy</p> <p>Przed zakończeniem zasadniczych robót budowlanych, na obszarze w granicach nadleśnictwa Gubin należy rozwiesić skrzynki dla nietoperzy.</p> <p>Skrzynki należy rozwiesić w miejscach spełniających następujące warunki:</p> <ul style="list-style-type: none"> – na obrzeżach monokultur sosnowych, przy granicy z terenami otwartymi, w odległości co najmniej 200 m od skraju wału przeciwpowodziowego; – w miejscach nasłonecznionych i osłoniętych od wiatru, o wystawie południowo-wschodniej, południowej lub południowo-zachodniej; – w miejscach wskazanych przez eksperta chiropterologa (o którym mowa w poz. 98) oraz uzgodnionych z właściwym miejscowo nadleśniczym. <p>Skrzynki należy rozwiesić w grupach po 10-20 budek w odstępach co 50-120 m, na wysokości nie mniejszej niż 4 m nad ziemią.</p> <p>Skrzynki należy rozwiesić w okresie od października do marca.</p> <p>Szczegółowa lokalizacja skrzynek oraz model skrzynek powinny uwzględniać wymagania poszczególnych gatunków nietoperzy i muszą zostać uzgodnione z ww. ekspertem chiropterologiem.</p> <p>Wyniki uzgodnień z ww. ekspertem chiropterologiem i nadleśniczym należy przedstawić do akceptacji Inżyniera.</p> <p>Wywieszanie budek należy wykonywać w uzgodnieniu i pod bezpośrednim nadzorem ww. eksperta chiropterologa.</p> <p>W okresie realizacji Zadania Wykonawca zapewni coroczne czyszczenie i niezbędną konserwację budek (z uwzględnieniem ich wymiany w przypadku zużycia), prowadzone z udziałem, pod nadzorem i według wskazań ww. eksperta chiropterologa.</p> <p>Konserwację skrzynek należy ograniczyć do ich naprawy (poprzez poprawienie szczelności skrzynek i uzupełnienie brakujących elementów) oraz oczyszczenia skrzynek z odchodów. Do konserwacji skrzynek nie wolno stosować żadnych środków chemicznych. W przypadku poważniejszego uszkodzenia lub zniszczenia skrzynki należy wymienić ją na nową.</p> <p>Po zakończeniu okresu realizacji Zadania (tj. w okresie eksploatacji) coroczne czyszczenie i niezbędną konserwację skrzynek (z uwzględnieniem ich wymiany w przypadku zużycia), prowadzone z udziałem, pod nadzorem i według wskazań eksperta chiropterologa, zapewni Zamawiający (przez okres nie krótszy niż 3 lata).</p> <p>Przed rozpoczęciem realizacji warunków określonych w niniejszej pozycji PZŚ należy przedstawić do akceptacji Inżyniera szczegółowy <i>Plan Zapewnienia Jakości</i> dotyczący ww. prac.</p>	<p>Wykonawca (w okresie realizacji Zadania)</p> <p>Zamawiający (po zakońc. okresu realizacji Zadania [wyłącznie w zakresie czyszczenia, konserwacji i ew. wymiany skrzynek w okresie eksploatacji])</p>

Poz.	Zagadnienie	Miejsce	Działanie łagodzące	Podmiot
50.	Ochrona przyrody ożywionej	<i>Obszar realizacji Zadania</i> (otoczenie miejsc rozbiórki istniejącego i budowy nowego wału przeciwpowodziowego)	<p>Zwiększenie powierzchni łąk z krwiściągiem lekarskim</p> <p>Przed rozpoczęciem rozbiórki istniejącego wału przeciwpowodziowego, na obszarach w otoczeniu miejsc rozbiórki istniejącego i budowy nowego wału przeciwpowodziowego należy wykonać działania mające na celu zwiększenie powierzchni łąk z krwiściągiem lekarskim <i>Sanguisorba officinalis</i> (roślina żywicielska chronionych gatunków motyli z rodzaju modraszki <i>Phengaris/Maculinea</i>).</p> <p>Działania te mogą polegać na zwiększeniu udziału krwiściągę lekarskiego na istniejących powierzchniach łąkowych i/lub doprowadzeniu do powstania nowych powierzchni łąk z krwiściągiem lekarskim.</p> <p>Szczegółowe wytyczne związane z realizacją ww. warunku należy uzgodnić z ekspertami fitosocjologiem i entomologiem, o których mowa w poz. 98, a wyniki uzgodnień przedstawić do akceptacji Inżyniera.</p> <p>Przed rozpoczęciem realizacji warunków określonych w niniejszej pozycji PZŚ należy przedstawić do akceptacji Inżyniera szczegółowy <i>Plan Zapewnienia Jakości</i> dotyczący ww. prac.</p>	Wykonawca (w okresie realizacji Zadania) Zamawiający (po zakońc. okresu realizacji Zadania [wyłącznie w zakresie prac pielęgnac. w okresie eksploatacji])
51.	Ochrona przyrody ożywionej	<i>Obszar realizacji Zadania</i>	<p>Umożliwienie naturalnej sukcesji roślinności na terenach włączonych do międzywala</p> <p>Na terenach włączonych do międzywala należy umożliwić naturalny proces sukcesji roślinności, tak aby mogły się tam odtwarzać ekosystemy i siedliska przyrodnicze właściwe dla terenów zalewowych (zwłaszcza siedliska łąkowe – 6440, 91E0, 91F0).</p> <p>W tym celu na terenach tych należy:</p> <ol style="list-style-type: none"> umożliwić spontaniczny rozwój naturalnej roślinności, bez ingerencji w postaci nasadzeń i podsiewów (z wyjątkiem miejsc ewentualnego wykonywania działań, o których mowa w poz. 50); zapewnić okresową eliminację gatunków obcych geograficznie lub siedliskowo. <p>Szczegółowe wytyczne związane z realizacją ww. warunków należy uzgodnić z ekspertem fitosocjologiem, o którym mowa w poz. 98.</p>	Wykonawca (w okresie realizacji Zadania) Zamawiający (w okresie eksploatacji, [po zakońc. okresu realizacji Zadania])

Poz.	Zagadnienie	Miejsce	Działanie łagodzące	Podmiot
52.	Ochrona przyrody ożywionej	Obszar realizacji Zadania	<p>Wykonanie trzech zbiorników wodnych dla płazów</p> <p>Zamawiający będzie dążył do pozyskania terenu na obszarze między starym (likwidowanym) a nowym (budowanym) wałem przeciwo-wodziowym.</p> <p>W przypadku pozyskania przez Zamawiającego wyżej wymienionego terenu, Wykonawca zaprojektuje i wykona na tym terenie 3 niewielkie zbiorniki wodne służące jako miejsca rozrodu i przebywania płazów.</p> <p>Zbiorniki te spełniać muszą następujące warunki:</p> <ul style="list-style-type: none"> – łączna powierzchnia dna trzech zbiorników wynosić będzie nie mniej niż 0,3 ha; – co najmniej dwie skarpy brzegowe każdego ze zbiorników będą miały łagodne nachylenie, umożliwiające swobodne wydostawanie się płazów ze zbiornika; – głębokość każdego ze zbiorników zostanie zaprojektowana tak, aby zapewnić obecność lustra wody w zbiorniku przy stanach wody w Odrze równych lub większych niż SNQ (wg wskazań najbliższego istniejącego wodowskazu); – skarpy brzegowe każdego ze zbiorników pozostaną nieumocnione. <p>Projekty każdego ze zbiorników zostaną wykonane we współpracy z ekspertem-herpetologiem (o którym mowa w poz. 98).</p> <p>Po zakończeniu prac projektowych Wykonawca przedstawi opinię eksperta-herpetologa na temat poprawności rozwiązań projektowych każdego ze zbiorników, z punktu widzenia wymagań ekologicznych chronionych gatunków płazów.</p>	Zamawiający (przed i/lub w okresie realizacji Zadania) Wykonawca (w okresie realizacji Zadania)
N. WYMAGANIA DOTYCZĄCE ZAPOBIEGANIA ZANIECZYSZCZENIOM ŚRODOWISKA				
53.	Ochrona wód i gleb, ochrona zdrowia i bezpiecz. ludzi, ochrona przyrody ożywionej	Obszar realizacji Zadania	<p>Zastosowanie materiałów budowlanych zgodnych z przepisami i normami oraz nieszkodliwych dla środowiska</p> <p>Do realizacji Zadania powinny być używane wyłącznie materiały budowlane nieszkodliwe dla środowiska (naturalne, przyjazne dla środowiska lub neutralne).</p> <p>Wykorzystywane materiały, surowce, paliwa, nawozy, mieszanki cementowo-betonowe powinny mieć odpowiednie atesty i dopuszczenie do zastosowania.</p> <p>Konstrukcje ziemne powinny być wykonane z materiałów naturalnych, bez użycia materiałów niebezpiecznych lub szkodliwych dla zdrowia.</p> <p>Do budowy/rozbudowy wałów należy zastosować materiały mineralne, ewentualnie geosyntetyki, ale wyłącznie takie, które nie są źródłem emisji szkodliwych substancji do środowiska gruntowo-wodnego.</p>	Wykonawca

Poz.	Zagadnienie	Miejsce	Działanie łagodzące	Podmiot
54.	Ochrona wód i gleb	Obszar realizacji Zadania	<p>Sprawność techniczna i przeglądy pojazdów, maszyn i urządzeń</p> <p>W celu zapobiegania zanieczyszczeniom gleb i wód, do prowadzenia robót należy wykorzystywać jedynie sprawne technicznie pojazdy, maszyny i urządzenia.</p> <p>Wykonawca powinien dokonywać bieżących przeglądów stanu pojazdów, maszyn i urządzeń oraz eliminować dostępnymi środkami organizacyjnymi możliwość przedostania się jakichkolwiek zanieczyszczeń do środowiska gruntowo-wodnego, w tym w szczególności wystąpienia rozlewu paliw, olei hydraulicznych i substancji ropopochodnych, zarówno podczas obsługi, tankowania, transportu, jak i pracy pojazdów, maszyn i urządzeń.</p>	Wykonawca
55.	Ochrona wód i gleb	Obszar realizacji Zadania	<p>Warunki dla lokalizacji miejsc gromadzenia i produkcji materiałów budowlanych</p> <p>Materiały budowlane, w szczególności materiały sypkie, należy gromadzić wyłącznie na powierzchniach utwardzonych w obrębie zaplecza budowy. Materiały te nie mogą być gromadzone w odległości mniejszej niż 100 m od istniejących koryt cieków.</p> <p>Analogiczne warunki dotyczą miejsc produkcji materiałów budowlanych (mas betoniarskich, prefabrykatów, kruszyw, itp.).</p>	Wykonawca
56.	Ochrona wód	Obszar realizacji Zadania	<p>Ograniczanie czasu i ilości odwodnień oraz zakaz zrzucania wód z wykopów bezpośrednio do cieków</p> <p>Należy w maksymalny sposób ograniczyć czas prowadzenia odwodnień oraz stosować metody ograniczające ilość odpompowywanej wody wraz z jej ochroną przed zanieczyszczeniem.</p> <p>Wody wypompowywane z wykopów nie mogą być bezpośrednio zrzucane do cieków ze względu na dużą zawartość zawiesiny.</p> <p>Przed wprowadzeniem wód do cieków należy zastosować metody oczyszczania wód z zawiesiny, np. osadniki.</p>	Wykonawca
57.	Ochrona przyrody ożywionej, ochrona wód	Obszar realizacji Zadania	<p>Zakaz ingerencji w koryta i brzegi cieków nie objętych robotami</p> <p>W okresie realizacji Zadania nie wolno ingerować w koryta i brzegi cieków nie objętych robotami (m.in. zakaz ruchu pojazdów, maszyn i urządzeń, zakaz zanieczyszczania, dewastacji, składowania materiałów itp.).</p>	Wykonawca
58.	Ochrona przyrody ożywionej, ochrona powierzchni ziemi	Obszar realizacji Zadania	<p>Warunki dla ruchu pojazdów, maszyn i urządzeń na obszarze realizacji Zadania</p> <p>Ruch pojazdów, maszyn i urządzeń należy prowadzić wyłącznie:</p> <ol style="list-style-type: none"> w obrębie zaplecza budowy; po drogach istniejących; po drogach i placach technologicznych; po drogach wewnętrznych (po ich wybudowaniu). 	Wykonawca
59.	Ochrona wód i gleb	Obszar realizacji Zadania	<p>Miejsce parkowania maszyn i samochodów po zakończeniu pracy</p> <p>Każdego dnia po zakończeniu pracy, a szczególnie w dni wolne od pracy, maszyny i samochody należy parkować w wyznaczonych do tego celu miejscach na terenie zaplecza budowy.</p>	Wykonawca

Poz.	Zagadnienie	Miejsce	Działanie łagodzące	Podmiot
60.	Ochrona wód i gleb	Obszar realizacji Zadania	Uszczelnienie od podłoża miejsc ruchu pojazdów, maszyn i urządzeń na zapleczu budowy Teren zaplecza budowy po którym poruszać się będą pojazdy, maszyny i urządzenia należy uszczelnić od podłoża.	Wykonawca
61.	Ochrona wód i gleb	Obszar realizacji Zadania	Zakaz prowadzenia czynności serwisowych oraz napraw pojazdów, maszyn i urządzeń poza terenem zaplecza budowy Czynności serwisowe pojazdów, maszyn i urządzeń (m.in. wymiany olejów, płynów itp.) mogą być wykonywane wyłącznie w wyznaczonych miejscach na terenie zaplecza budowy, spełniających warunki określone w poz. 62.	Wykonawca
62.	Ochrona wód i gleb	Obszar realizacji Zadania	Wyznaczenie i uszczelnienie miejsc garażowania i obsługi pojazdów, maszyn i urządzeń Miejsca przeznaczone do obsługi pojazdów, maszyn i urządzeń (w tym miejsca garażowania, tankowania, obsługi technicznej itp.) należy wyznaczyć i odpowiednio oznakować na terenie zaplecza budowy. Wyżej wymienione miejsca przeznaczone do obsługi pojazdów, maszyn i urządzeń należy okresowo (do czasu zakończenia budowy) wyścielić nieprzepuszczalnymi materiałami izolującymi, zabezpieczającymi podłoże przed przedostawaniem się ew. zanieczyszczeń stałych lub ciekłych. Przy ustalaniu lokalizacji ww. miejsc należy wziąć pod uwagę m.in. bezpieczną odległość od zbiorników wód płynących i stojących. Szczegółową lokalizację ww. miejsc należy wyprzedzająco uzgodnić z zespołem ekspertów środowiskowych, o którym mowa w poz. 98 (w tym z ekspertem fitosocjologiem).	Wykonawca
63.	Ochrona wód i gleb	Obszar realizacji Zadania	Zapewnienie spływu wód z placów postojowych i dróg do urządzeń kanalizacyjnych Place postojowe dla sprzętu i drogi dojazdowe należy wykonać ze spadkiem zapewniającym spływ wód opadowych i roztopowych oraz ścieków do urządzeń kanalizacyjnych, w sposób zapobiegający przedostawaniu się jakichkolwiek zanieczyszczeń do gruntu lub wód powierzchniowych.	Wykonawca
64.	Ochrona wód i gleb	Obszar realizacji Zadania	Stanowisko z sorbentem w pobliżu miejsc obsługi i garażowania pojazdów, maszyn i urządzeń W pobliżu miejsc przeznaczonych do obsługi pojazdów, maszyn i urządzeń (w tym miejsc garażowania, tankowania, obsługi technicznej itp.) powinno znajdować się stanowisko z sorbentem, służącym do likwidacji powstałych wycieków i wylewów substancji ropopochodnych.	Wykonawca
65.	Ochrona wód i gleb	Obszar realizacji Zadania	Zasady tankowania pojazdów, maszyn i urządzeń Tankowanie powinno być realizowane z wykorzystaniem mobilnych lub stacjonarnych punktów dystrybucji paliw, posiadających odpowiednie zabezpieczenia, takie jak stanowisko z sorbentem służącym do likwidacji powstałych wycieków i wylewów substancji ropopochodnych do podłoża.	Wykonawca

Poz.	Zagadnienie	Miejsce	Działanie łagodzące	Podmiot
66.	Ochrona wód i gleb	Obszar realizacji Zadania	<p>Zasady mycia i czyszczenia pojazdów, maszyn i urządzeń</p> <p>Czynności obsługowe pojazdów, maszyn i urządzeń wykorzystywanych na obszarze realizacji Zadania (w tym m.in. oczyszczanie sprzętu stosowanego do prac betonarskich) dopuszczalne są wyłącznie w wyznaczonych do tego celu miejscach na terenie zaplecza budowy, odpowiednio zabezpieczonych przed możliwością zanieczyszczenia podłoża i wód oraz zaopatrzonych w sprzęt umożliwiający bezzwłoczne usunięcie ewentualnych zanieczyszczeń.</p>	Wykonawca
67.	Ochrona wód i gleb	Obszar realizacji Zadania	<p>Zapobieganie wyciekom z pojazdów, maszyn i urządzeń</p> <p>Przez cały okres realizacji Zadania należy na bieżąco sprawdzać stan techniczny pracujących pojazdów, maszyn i urządzeń, aby wyeliminować wycieki węglowodorów ropopochodnych do podłoża i wód.</p>	Wykonawca
68.	Ochrona wód i gleb	Obszar realizacji Zadania	<p>Postępowanie w przypadku emisji zanieczyszczeń ropopochodnych</p> <p>W przypadku wystąpienia jakichkolwiek zdarzeń związanych z emisją substancjami ropopochodnych do środowiska (w tym podłoża i wód) należy:</p> <ol style="list-style-type: none"> natychmiast podjąć działania zapobiegające rozprzestrzenieniu się zanieczyszczenia, za pomocą dostępnych środków (np. sorbentów); grunty zanieczyszczone na skutek awarii bezzwłocznie usunąć, zgodnie z aktualnie obowiązującymi przepisami. w przypadku większych awarii zastosować procedury opisane w poz. 90. 	Wykonawca
69.	Ochrona klimatu akustycznego	Obszar realizacji Zadania	<p>Ograniczenie prac do pory dziennej</p> <p>Roboty należy zaplanować tak, by trwały jak najkrócej i wykonywać je wyłącznie w porze dziennej (pomiędzy godziną 06:00 i 22:00).</p>	Wykonawca
70.	Ochrona klimatu akustycznego	Obszar realizacji Zadania	<p>Ograniczanie hałasu pojazdów, maszyn i urządzeń</p> <p>W okresie realizacji Zadania należy wykorzystywać jedynie sprawne technicznie pojazdy, maszyny i urządzenia, o emisji dźwięku (mocy akustycznej) zgodnej z obowiązującymi przepisami.</p> <p>W przypadku stwierdzenia niesprawnych pojazdów, maszyn i urządzeń, mogących powodować podwyższony poziom hałasu w ich otoczeniu, należy je eliminować z pracy.</p>	Wykonawca
71.	Ochrona klimatu akustycznego	Obszar realizacji Zadania	<p>Ograniczanie hałasu agregatów pompowych</p> <p>W przypadku prowadzenia robót na terenach chronionych akustycznie lub w ich pobliżu, w celu ograniczenia uciążliwości dla mieszkańców należy stosować jedynie agregaty pompowe wyposażone w skuteczne obudowy dźwiękoszczelne, zapewniające redukcję poziomu hałasu do obowiązujących przepisów i norm.</p>	Wykonawca

Poz.	Zagadnienie	Miejsce	Działanie łagodzące	Podmiot
72.	Ochrona klimatu akustycznego	Obszar realizacji Zadania	<p>Kontrola poziomu hałasu na terenach chronionych akustycznie</p> <p>W przypadku prowadzenia robót na terenach chronionych akustycznie lub w ich pobliżu należy na bieżąco kontrolować poziom hałasu i w zależności od potrzeb zastosować odpowiednie środki techniczne i organizacyjne zapewniające redukcję poziomu hałasu do obowiązujących przepisów i norm.</p>	Wykonawca
73.	Ochrona powietrza, ochrona klimatu akustycznego	Obszar realizacji Zadania	<p>Ograniczanie energochłonności pojazdów, maszyn i urządzeń</p> <p>Należy stosować pojazdy, maszyny i urządzenia o niskiej energochłonności oraz wyłączać zasilanie/silniki podczas przerw w ich pracy. Czas pracy silników pojazdów, maszyn i urządzeń należy ograniczyć do niezbędnego minimum.</p>	Wykonawca
74.	Ochrona powietrza	Obszar realizacji Zadania	<p>Ograniczanie zanieczyszczenia powietrza spalinami</p> <p>W celu zmniejszenia negatywnego oddziaływania na stan powietrza:</p> <ol style="list-style-type: none"> należy stosować wyłącznie sprawne technicznie pojazdy, maszyny i urządzenia z wymaganymi atestami, w celu zmniejszenia emisji substancji gazowych i pyłowych do powietrza atmosferycznego; należy zapewnić miejsce swobodnego wykonywania manewrów pojazdów, w postaci placów; należy ograniczyć ruch pojazdów, maszyn i urządzeń do niezbędnego minimum, a także ograniczyć prędkość ruchu pojazdów na terenie budowy; należy ograniczyć do minimum czas pracy silników na biegu jałowym oraz przestrzegać zasady wyłączania maszyn i urządzeń podczas przerw w pracy; postój pojazdów powinien odbywać się przy zgaszonym silniku. 	Wykonawca
75.	Ochrona powietrza	Obszar realizacji Zadania	<p>Ograniczanie pylenia z placu budowy i dróg</p> <p>W trakcie prowadzonych prac budowlanych należy ograniczyć skutki wtórnego zapylenia poprzez zachowanie wysokiej kultury robót, w szczególności poprzez:</p> <ol style="list-style-type: none"> systematyczne porządkowanie placu budowy; zastosowanie niezbędnych środków technicznych i organizacyjnych ograniczających emisję pyłów z terenu budowy; zraszanie pyłących powierzchni dróg; stosowanie szczelnych plandek na samochodach przewożących materiały mogące powodować pylenie podczas transportu; czyszczenie kół pojazdów przed wyjazdem na drogi dojazdowe do obszaru realizacji Zadania; usuwanie powstałych zanieczyszczeń z wykorzystaniem urządzeń mechanicznych (specjalistycznych samochodów). 	Wykonawca

Poz.	Zagadnienie	Miejsce	Działanie łagodzące	Podmiot
76.	Ochrona zdrowia i bezpiecz. ludzi, ochrona powietrza	Obszar realizacji Zadania wraz z drogami dojazdowymi	<p>Utrzymanie czystości na drogach</p> <p>W celu utrzymania czystości i zapobiegania pyleniu na drogach należy podjąć m.in. następujące działania:</p> <p>a) Wykonawca zastosuje wszelkie dostępne środki techniczne oraz organizację robót, aby maksymalnie ograniczyć pylenie oraz zanieczyszczanie dróg dojazdowych do <i>obszaru realizacji Zadania</i>.</p> <p>b) w miejscach wyjazdu sprzętu ciężkiego z placu budowy Wykonawca zainstaluje stanowiska, gdzie będzie się odbywać wstępne usuwanie gruntu czy błota z kół pojazdów.</p> <p>c) Wykonawca zobowiązany jest do niezwłocznego i systematycznego usuwania wszelkich zanieczyszczeń powstałych na drogach w wyniku ruchu pojazdów, maszyn i urządzeń związanego z realizacją Zadania.</p>	Wykonawca
77.	Ochrona powietrza	Obszar realizacji Zadania	<p>Zakaz palenia ognisk i spalania materiałów, odpadów, śmieci itp.</p> <p>Na <i>obszarze realizacji Zadania</i> zabrania się palenia ognisk oraz spalania materiałów, odpadów, śmieci itp.</p>	Wykonawca
O. WYMAGANIA DOTYCZĄCE POSTĘPOWANIA Z ODPADAMI				
78.	Ochrona wód i gleb	Obszar realizacji Zadania	<p>Sporządzenie Planu gospodarowania odpadami (PGO)</p> <p>Przed rozpoczęciem robót Wykonawca sporządzi i przedstawi do akceptacji Inżyniera <i>Plan gospodarowania odpadami</i>, określający sposoby postępowania z odpadami przewidywanymi do wytworzenia w trakcie prowadzenia robót oraz uwzględniający m.in. warunki w zakresie postępowania z odpadami zawarte w PZŚ.</p> <p>[patrz też poz. 10]</p>	Wykonawca
79.	Ochrona wód i gleb, ochrona powietrza	Obszar realizacji Zadania	<p>Zasady postępowania z odpadami</p> <p>Odpady powstające podczas realizacji Zadania należy:</p> <p>a) segregować i magazynować selektywnie w szczelnych pojemnikach lub w wydzielonych i przystosowanych do tego celu miejscach, w warunkach zapobiegających pyleniu i rozwiewaniu frakcji lekkich oraz ich negatywnemu oddziaływaniu na środowisko;</p> <p>b) zapewnić ich sukcesywny odbiór przez podmioty uprawnione do dalszego ich zagospodarowania.</p>	Wykonawca
80.	Ochrona wód i gleb	Obszar realizacji Zadania	<p>Zasady postępowania z odpadami niebezpiecznymi</p> <p>Odpady niebezpieczne należy segregować i magazynować odrębnie w wyznaczonych szczelnych pojemnikach ustawionych na terenie utwardzonym, oznakowanym i zabezpieczonym przed dostępem osób trzecich, do czasu ich przekazania podmiotom uprawnionym do dalszego zagospodarowania takich odpadów.</p>	Wykonawca
81.	Ochrona wód i gleb	Obszar realizacji Zadania	<p>Zasady postępowania ze ściekami socjalno-bytowymi</p> <p>Ścieki socjalno-bytowe należy gromadzić na zapleczu budowy w szczelnych bezodpływowych zbiornikach, których zawartość będzie przekazywana podmiotom posiadającym stosowne zezwolenia na ich zagospodarowanie.</p>	Wykonawca

Poz.	Zagadnienie	Miejsce	Działanie łagodzące	Podmiot
82.	Ochrona wód i gleb	Obszar realizacji Zadania	<p>Zapobieganie powstawaniu nielegalnych wysypisk śmieci i odpadów</p> <p>Przed rozpoczęciem prac Wykonawca dokona rozpoznania obszaru realizacji Zadania pod kątem występowania nielegalnych wysypisk śmieci i odpadów. W okresie realizacji Zadania Wykonawca zabezpieczy obszar realizacji Zadania przed ewentualnym powstawaniem tego rodzaju wysypisk.</p>	Wykonawca
P. WYMAGANIA DOTYCZĄCE OCHRONY ZDROWIA I BEZPIECZEŃSTWA LUDZI				
83.	Ochrona zdrowia i bezpiecz. ludzi	Obszar realizacji Zadania	<p>Opracowanie dokumentów związanych z bezpieczeństwem na obszarze realizacji Zadania</p> <p>Na obszarze realizacji Zadania należy utrzymywać porządek i zapewnić właściwą organizację robót.</p> <p>Przed rozpoczęciem robót Wykonawca opracuje oraz uzyska akceptację Inżyniera dla następujących dokumentów związanych z bezpieczeństwem na terenie budowy:</p> <ol style="list-style-type: none"> Plan bezpieczeństwa i ochrony zdrowia (Plan BIOZ); Projekt organizacji placu budowy. 	Wykonawca
84.	Ochrona zdrowia i bezpiecz. ludzi	Obszar realizacji Zadania	<p>Rozpoznanie i nadzór saperski na obszarze realizacji Zadania</p> <p>W celu minimalizacji ryzyka związanego z możliwością występowania na obszarze realizacji Zadania przedmiotów niebezpiecznych pochodzenia wojskowego, Wykonawca zapewni:</p> <ol style="list-style-type: none"> przed rozpoczęciem robót – przeprowadzenie rozpoznania obszaru realizacji Zadania pod kątem obecności niewybuchów i niewypałów (raport z wynikami ww. rozpoznania saperskiego należy przedłożyć do akceptacji Inżyniera); w trakcie prowadzenia robót – nadzór saperski nad robotami (prowadzony przez zespół nadzoru saperskiego, o którym mowa w poz. 100), polegający na bieżącym sprawdzaniu i oczyszczaniu obszaru realizacji Zadania z przedmiotów niebezpiecznych pochodzenia wojskowego wraz z ich utylizacją; w przypadku znalezienia na obszarze realizacji Zadania przedmiotów niebezpiecznych pochodzenia wojskowego – wdrożenie procedur opisanych w poz. 91. 	Wykonawca
85.	Ochrona zdrowia i bezpiecz. ludzi, ochrona dóbr materialnych	Obszar realizacji Zadania wraz z otoczeniem	<p>Dokumentacja i monitoring stanu technicznego budynków narażonych na oddziaływanie drgań i wibracji</p> <p>Przed przystąpieniem do prac w czasie których mogą występować drgania i wibracje zagrażające okolicznym mieszkańcom oraz pobliskiej zabudowie i obiektom infrastrukturalnym, Wykonawca przeprowadzi inwentaryzację istniejących budynków i obiektów, ze szczególnym uwzględnieniem pęknięć i uszkodzeń.</p> <p>W czasie wykonywania wyżej wymienionych prac Wykonawca będzie na bieżąco monitorował stan tych budynków i obiektów.</p>	Wykonawca

Poz.	Zagadnienie	Miejsce	Działanie łagodzące	Podmiot
86.	Ochrona zdrowia i bezpiecz. ludzi	Obszar realizacji Zadania	<p>Wdrożenie wytycznych dotyczących wymagań bezpieczeństwa pracy</p> <p>Wykonawca zapewni realizację szczegółowych wytycznych dotyczących wymagań bezpieczeństwa pracy, m.in. w zakresie:</p> <ul style="list-style-type: none"> a) zagospodarowania terenu budowy, w tym stref niebezpiecznych; b) składowania i transportu; c) instalacji i urządzeń elektroenergetycznych; d) maszyn i urządzeń technicznych; e) prac na wysokości; f) prac ziemnych; g) wybranych prac remontowych i rozbiórkowych, <p>zawartych w obowiązujących przepisach prawnych oraz przedstawionych w opracowaniu <i>Państwowej Inspekcji Pracy</i> stanowiącym załącznik do <i>Dokumentów Przetargowych</i> kontraktu (Część 2, Sekcja VII – <i>Wymagania dotyczące robót</i>).</p>	Wykonawca
87.	Ochrona zdrowia i bezpiecz. ludzi	Obszar realizacji Zadania	<p>Zapewnienie warunków higienicznych</p> <p>W obszarze realizacji Zadania należy zapewnić niezbędną liczbę toalet przenośnych oraz zapewnić korzystanie z nich przez pracowników, a także zapewnić przeszkolenie wszystkich pracowników w zakresie utrzymywania odpowiednich warunków higienicznych w obrębie placu budowy i jego bezpośredniego otoczenia.</p>	Wykonawca
88.	Ochrona zdrowia i bezpiecz. ludzi	Obszar realizacji Zadania wraz z otoczeniem	<p>Zasady profilaktyki chorób typu HIV-AIDS</p> <p>Wykonawca, za pośrednictwem zatwierdzonego dostawcy usług, wdroży program podnoszenia świadomości w zakresie roznoszenia chorób typu HIV-AIDS (w tym przeprowadzi odpowiednie szkolenia) oraz podejmie wszelkie inne środki, aby zmniejszyć ryzyko przenoszenia się wirusa HIV wśród personelu Wykonawcy oraz wśród społeczności lokalnej. Działania te należy wykonywać zgodnie ze szczegółowymi warunkami, jakie zostały określone w <i>Dokumentach Przetargowych</i> kontraktu (Część 3, Sekcja VIII – <i>Warunki ogólne, klauzula 6.7</i>).</p>	Wykonawca
R. WYMAGANIA DOTYCZĄCE NADZWYCZAJNYCH ZAGROŻEŃ DLA ŚRODOWISKA				
89.	Ochrona zdrowia i bezpiecz. ludzi	Obszar realizacji Zadania	<p>Zasady postępowania w związku z ryzykiem powodzi</p> <p>W związku z ryzykiem powodzi Wykonawca przygotuje i przedstawi do akceptacji Inżyniera dokument pn.: <i>Plan ochrony przeciwpowodziowej terenu budowy</i>, uwzględniający lokalne uwarunkowania hydrologiczne i meteorologiczne w okolicach terenu budowy.</p> <p>W przypadku wystąpienia powodzi Wykonawca będzie postępował zgodnie z procedurami opisanymi w ww. dokumencie.</p>	Wykonawca

Poz.	Zagadnienie	Miejsce	Działanie łagodzące	Podmiot
90.	Ochrona zdrowia i bezpiecz. ludzi	Obszar realizacji Zadania wraz z otoczeniem	<p>Zasady powiadamiania o sytuacjach kryzysowych</p> <p>W przypadku wystąpienia sytuacji kryzysowej (inne niż powódź), wypadku, większej awarii itp., Wykonawca zobowiązany jest podjąć następujące działania:</p> <ul style="list-style-type: none"> a) bezzwłocznie powiadomić odpowiednie służby (Straż Pożarna, Pogotowie Ratunkowe, Policja itp.); b) do czasu przyjazdu odpowiednich służb wykonywać niezbędne czynności ograniczające ryzyko strat w personelu, majątku i środowisku (w miarę możliwości uzgodnione z odpowiednimi służbami); c) powiadomić Inżyniera i Zamawiającego; d) po przyjeździe odpowiednich służb postępować ściśle według ich zaleceń i instrukcji. <p>[patrz też warunek w poz. 68]</p>	Wykonawca
91.	Ochrona zdrowia i bezpiecz. ludzi	Obszar realizacji Zadania	<p>Zasady postępowania z niewybuchami lub niewypałami</p> <p>W przypadku znalezienia niewybuchu lub niewypału należy:</p> <ul style="list-style-type: none"> a) natychmiast przerwać prace; b) ewakuować obszar wokół znaleziska; c) niezwłocznie powiadomić nadzór saperski [patrz poz. 84 i 100] i Policję, a następnie postępować zgodnie z uzyskanymi od nich zaleceniami; d) powiadomić Inżyniera i Zamawiającego. <p>Kategorycznie nie wolno znalezionych niewybuchów lub niewypałów podnosić, odkopywać, zakopywać, przenosić, wrzucać do ognia lub wody itp.</p>	Wykonawca
S. WYMAGANIA DOTYCZĄCE OCHRONY ZABYTKÓW KULTURY				
92.	Ochrona zabytków	Obszar realizacji Zadania wraz z otoczeniem	<p>Uzyskanie opinii konserwatora zabytków</p> <p>Przed przystąpieniem do robót Wykonawca uzyska opinię właściwego konserwatora zabytków na temat warunków realizacji planowanych robót, w związku z obowiązującymi zasadami ochrony obiektów zabytkowych i stanowisk archeologicznych.</p> <p>Wykonawca będzie zobowiązany do przestrzegania ustaleń wynikających z przedmiotowej opinii.</p> <p>[patrz też warunek w poz. 11]</p>	Wykonawca
93.	Ochrona zabytków	Obszar realizacji Zadania	<p>Zapewnienie nadzoru archeologicznego</p> <p>Roboty ziemne należy prowadzić pod bieżącym nadzorem archeologicznym.</p> <p>W tym celu Wykonawca:</p> <ul style="list-style-type: none"> a) przygotuje odpowiedni plan działań w tym zakresie, jako część <i>Programu Zapewnienia Jakości</i>; b) zapewni udział zespołu ekspertów archeologów, o których mowa w poz. 99), prowadzących bieżący nadzór nad robotami ziemnymi; c) w razie potrzeby uzyska wymagane prawem <i>Pozwolenie na prowadzenie badań archeologicznych</i> od właściwego konserwatora zabytków. 	Wykonawca

Poz.	Zagadnienie	Miejsce	Działanie łagodzące	Podmiot
94.	Ochrona zabytków	Obszar realizacji Zadania	<p>Zasady postępowania w przypadku odkrycia zabytków ruchomych lub stanowisk archeologicznych</p> <p>Jeżeli w trakcie prowadzenia robót zostanie odkryty przedmiot, co do którego istnieje przypuszczenie lub pewność, iż może on stanowić zabytek lub ma wartość historyczną, Wykonawca ma obowiązek:</p> <ol style="list-style-type: none"> natychmiast wstrzymać wszelkie prace mogące uszkodzić lub zniszczyć odkryte przedmioty; zabezpieczyć (za pomocą dostępnych środków) odkryte przedmioty i miejsce ich znalezienia przed zniszczeniem, uszkodzeniem lub kradzieżą; niezwłocznie zawiadomić zespół ekspertów archeologów (o którym mowa w poz. 93 i 99) oraz Inżyniera; podejmować dalsze działania zabezpieczające, uzgodnione z zespołem ekspertów archeologów i Inżynierem; umożliwić i zapewnić przeprowadzenie działań dokumentacyjnych, badań archeologicznych i innych niezbędnych działań wskazanych przez zespół ekspertów archeologów i/lub organy administracji odpowiedzialne za zabezpieczenie substancji zabytkowej; po zakończeniu działań i badań wymienionych w pkt. d) i e) odkryte zabytki ruchome należy przekazać do odpowiednich instytucji wskazanych przez zespół ekspertów archeologów i/lub organy administracji odpowiedzialne za zabezpieczenie substancji zabytkowej (zgodnie z obowiązującymi przepisami oraz treścią <i>Pozwolenia</i>, o którym mowa w poz. 93 pkt c). w przypadku zabytków nieruchomych, po zakończeniu działań i badań wymienionych w pkt. d) i e) należy zrealizować wytyczne odnośnie dalszego postępowania z odkrytą substancją zabytkową, ustalone przez zespół ekspertów archeologów i/lub organy administracji odpowiedzialne za zabezpieczenie substancji zabytkowej (zgodnie z obowiązującymi przepisami oraz treścią <i>Pozwolenia</i>, o którym mowa w poz. 93 pkt c). 	Wykonawca
T. WYMAGANIA DOTYCZĄCE WERYFIKACJI PODZIAŁU GEODEZYJNEGO STOSOWANEGO W PZŚ				
95.	Ochrona przyrody ożywionej, ochrona wód	Obszar realizacji Zadania	<p>Weryfikacja podziału geodezyjnego stosowanego w PZŚ</p> <p>Wszelkie odniesienia do numeracji działek ewidencyjnych podane w niniejszym załączniku do PZŚ dotyczą stanu podziału geodezyjnego z lat 2014-2015.</p> <p>Przed przystąpieniem do realizacji warunków odnoszących się do obszarów opisanych w PZŚ za pomocą numerów działek ewidencyjnych (patrz poz. 27) należy:</p> <ol style="list-style-type: none"> ustalić aktualne położenie granic ww. obszarów, w odniesieniu do aktualnego podziału geodezyjnego (oraz aktualnej numeracji działek) zawartego w aktualnej decyzji o pozwoleniu na realizację inwestycji wydanej dla Zadania; informację o wynikach ww. ustaleń przedłożyć do akceptacji Inżyniera. 	Wykonawca

Poz.	Zagadnienie	Miejsce	Działanie łagodzące	Podmiot
U. WYMAGANIA DOTYCZĄCE PERSONELU WYKONAWCY ZAANGAŻOWANEGO W REALIZACJĘ PZŚ				
96.	Wdrożenie i raportowanie realizacji PZŚ	Obszar realizacji Zadania	<p>Przeszkolenie kadry Wykonawcy w zakresie realizacji PZŚ</p> <p>Wykonawca zobowiązany jest przeszkolić swoją kadrę kierowniczą oraz inżynieryjno-techniczną z zasad i sposobów realizacji tych warunków PZŚ, które – zgodnie z załącznikiem 1 i 2 PZŚ – przypisane są do Wykonawcy. Szkolenia te należy zakończyć sprawdzianem wiedzy uczestników.</p> <p>W raportach miesięcznych przedkładanych do Inżyniera Wykonawca będzie przekazywał informację na temat stanu przeszkolenia personelu Wykonawcy w zakresie warunków PZŚ w bieżącym okresie sprawozdawczym.</p>	Wykonawca
97.	Wdrożenie i raportowanie realizacji PZŚ	Obszar realizacji Zadania	<p>Wyznaczenie koordynatora ds. PZŚ w zespole Wykonawcy</p> <p>W zespole Wykonawcy zostanie wyznaczona osoba koordynująca i nadzorująca działania związane z realizacją PZŚ.</p> <p>Do obowiązków tej osoby będzie należeć m.in.:</p> <ol style="list-style-type: none"> nadzór nad wdrażaniem poszczególnych warunków PZŚ w kolejnych etapach realizacji Zadania; bieżące monitorowanie stanu wdrażania poszczególnych warunków z załącznika 1 i 2 PZŚ na obszarze realizacji Zadania; bieżące informowanie kierownictwa zespołu Wykonawcy o obowiązkach wynikających z PZŚ na danym etapie robót, a także o problemach w zakresie realizacji PZŚ; współpraca z pozostałą częścią zespołu Wykonawcy (w tym z zespołem ekspertów środowiskowych, zespołem ekspertów archeologów i zespołem nadzoru saperskiego, o których mowa w poz. 98, 99 i 100) w zakresie zapewnienia realizacji PZŚ; raportowanie realizacji PZŚ (zgodnie z zasadami podanymi w poz. 102); współpraca z osobami odpowiedzialnymi za wdrożenie PZŚ w zespole Inżyniera i Zamawiającego. <p>Osoba wyznaczona do ww. funkcji wymaga akceptacji Inżyniera.</p>	Wykonawca

Poz.	Zagadnienie	Miejsce	Działanie łagodzące	Podmiot
98.	Wdrożenie i raportowanie realizacji PZŚ	Obszar realizacji Zadania	<p>Zapewnienie zespołu ekspertów środowiskowych</p> <p>Przez cały okres realizacji Zadania Wykonawca zapewni udział zespołu ekspertów środowiskowych, złożony z reprezentantów następujących specjalizacji:</p> <ul style="list-style-type: none"> a) botanik-fitosocjolog (siedliska przyrodnicze i chronione gatunki roślin); b) dendrolog (zasady pielęgnacji i zabezpieczania drzew); c) zoolog-ekspert w zakresie bezkręgowców (chronione gatunki bezkręgowców [zwł. motyli i chrząszczy], makrozoobentos); d) zoolog-ichtiolog (ryby); e) zoolog-herpetolog (płazy i gady); f) zoolog-ornitolog (ptaki); g) zoolog-chiropterolog (nietoperze); h) zoolog-teriolog (ssaki nie latające). <p>Eksperci ci będą zaangażowani w realizację wybranych działań łagodzących i monitoringowych określonych w PZŚ, a w szczególności:</p> <ul style="list-style-type: none"> – działań łagodzących wymienionych w załączniku 1 PZŚ w pozycjach: 4, 6, 7, 11, 12, 13, 14, 15, 16, 19, 20, 23, 24, 25, 28, 29, 30, 31, 32, 33, 35, 36, 37, 38, 42, 43, 44, 45, 46, 47, 48, 49, 50, 51, 52, 62, 98. <p>Skład personalny zespołu ekspertów środowiskowych wymaga akceptacji Inżyniera.</p> <p>Jeden członek zespołu ekspertów środowiskowych może reprezentować najwyżej dwie specjalizacje przyrodnicze wymienione powyżej w pkt. a-h.</p> <p>Zaangażowanie ww. ekspertów w ramach prac na innych zadaniach projektu OPDOW ani na jakichkolwiek innych przedsięwzięciach nie może ograniczać ich dyspozycyjności na rzecz niniejszego Zadania.</p> <p>Przed rozpoczęciem robót Wykonawca przedstawi do akceptacji Inżyniera <i>Plan zapewnienia jakości</i> w zakresie działań zespołu ekspertów środowiskowych.</p>	Wykonawca
99.	Wdrożenie i raportowanie realizacji PZŚ	Obszar realizacji Zadania	<p>Zapewnienie zespołu ekspertów archeologów</p> <p>Przez cały okres realizacji Zadania Wykonawca zapewni udział zespołu ekspertów archeologów.</p> <p>Eksperci ci będą zaangażowani w realizację wybranych działań łagodzących określonych w PZŚ (w szczególności dotyczy to działań wymienionych w poz. 11, 92, 93 i 94 w załączniku 1 PZŚ).</p> <p>W zależności od potrzeb, zespół ekspertów archeologów może składać się z jednej lub więcej osób, posiadających odpowiednie uprawnienia branżowe. Skład personalny zespołu ekspertów archeologów wymaga akceptacji Inżyniera. Zaangażowanie ww. ekspertów w ramach prac na innych zadaniach projektu OPDOW ani na jakichkolwiek innych przedsięwzięciach nie może ograniczać ich dyspozycyjności na rzecz niniejszego Zadania.</p> <p>Przed rozpoczęciem robót Wykonawca przedstawi do akceptacji Inżyniera <i>Plan zapewnienia jakości</i> w zakresie działań zespołu ekspertów archeologów.</p>	Wykonawca

Poz.	Zagadnienie	Miejsce	Działanie łagodzące	Podmiot
100.	Wdrożenie i raportowanie realizacji PZŚ	Obszar realizacji Zadania	<p>Zapewnienie zespołu nadzoru saperskiego</p> <p>Przez cały okres realizacji Zadania Wykonawca zapewni udział zespołu nadzoru saperskiego.</p> <p>Zespół ten będzie zaangażowany w realizację wybranych działań łagodzących określonych w PZŚ (w szczególności dotyczy to działań wymienionych w poz. 84 w załączniku 1 PZŚ).</p> <p>W zależności od potrzeb, zespół nadzoru saperskiego może składać się z jednej lub więcej osób, posiadających odpowiednie uprawnienia branżowe. Skład personalny zespołu nadzoru saperskiego wymaga akceptacji Inżyniera. Zaangażowanie ww. osób w ramach prac na innych zadaniach projektu OPDOW ani na jakichkolwiek innych przedsięwzięciach nie może ograniczać ich dyspozycyjności na rzecz niniejszego Zadania.</p> <p>Przed rozpoczęciem robót Wykonawca przedstawi do akceptacji Inżyniera <i>Plan zapewnienia jakości</i> w zakresie działań zespołu nadzoru saperskiego.</p>	Wykonawca
101.	Wdrożenie i raportowanie realizacji PZŚ	Obszar realizacji Zadania	<p>Omawianie wdrażania PZŚ podczas spotkań roboczych i na Radach Budowy</p> <p>W okresie realizacji Zadania odbywać się będą comiesięczne spotkania przedstawicieli JRP, Inżyniera i Wykonawcy poświęcone omówieniu i kontroli wdrażania działań łagodzących i monitoringowych określonych w PZŚ.</p> <p>Niezależnie od powyższego, aktualne wymagania i problemy związane z wdrażaniem PZŚ będą omawiane podczas wszystkich Rad Budowy.</p>	Wykonawca
V. WYMAGANIA DOTYCZĄCE RAPORTOWANIA REALIZACJI PZŚ				
102.	Wdrożenie i raportowanie realizacji PZŚ	Obszar realizacji Zadania	<p>Raportowanie stanu realizacji PZŚ w raportach miesięcznych</p> <p>W okresie realizacji Zadania Wykonawca będzie przedkładał Inżynierowi comiesięczne raporty z realizacji warunków określonych w PZŚ (w formie listy sprawdzającej wraz z niezbędnymi załącznikami, w tym ze sprawozdaniami z realizacji nadzoru środowiskowego).</p> <p>Szablon ww. raportu (listy sprawdzającej) zostanie opracowany przez Wykonawcę i przedłożony do akceptacji Inżyniera.</p> <p>W zależności od okoliczności, Inżynier może zażądać od Wykonawcy przedstawiania dodatkowych raportów, dotyczących m.in. zaistniałych sytuacji kryzysowych, realizacji wybranych pozycji PZŚ i in.</p>	Wykonawca